JURNALUL® S.F.

Premiul Convenției Europene de SF
EUROCON

Anul IV Nr. 144; 15-21 Noiembrie
Săptămînal de cultură
SF, HORROR ȘI FANTASY
16 pagini - 400 lei

Ionuț Bănuță ✪ Liviu Radu ✪ H. W. Starr ✪ Alexandru Vărzaru
Mirel Palada ✪ Dănuț Ivănescu ✪ Don Simon

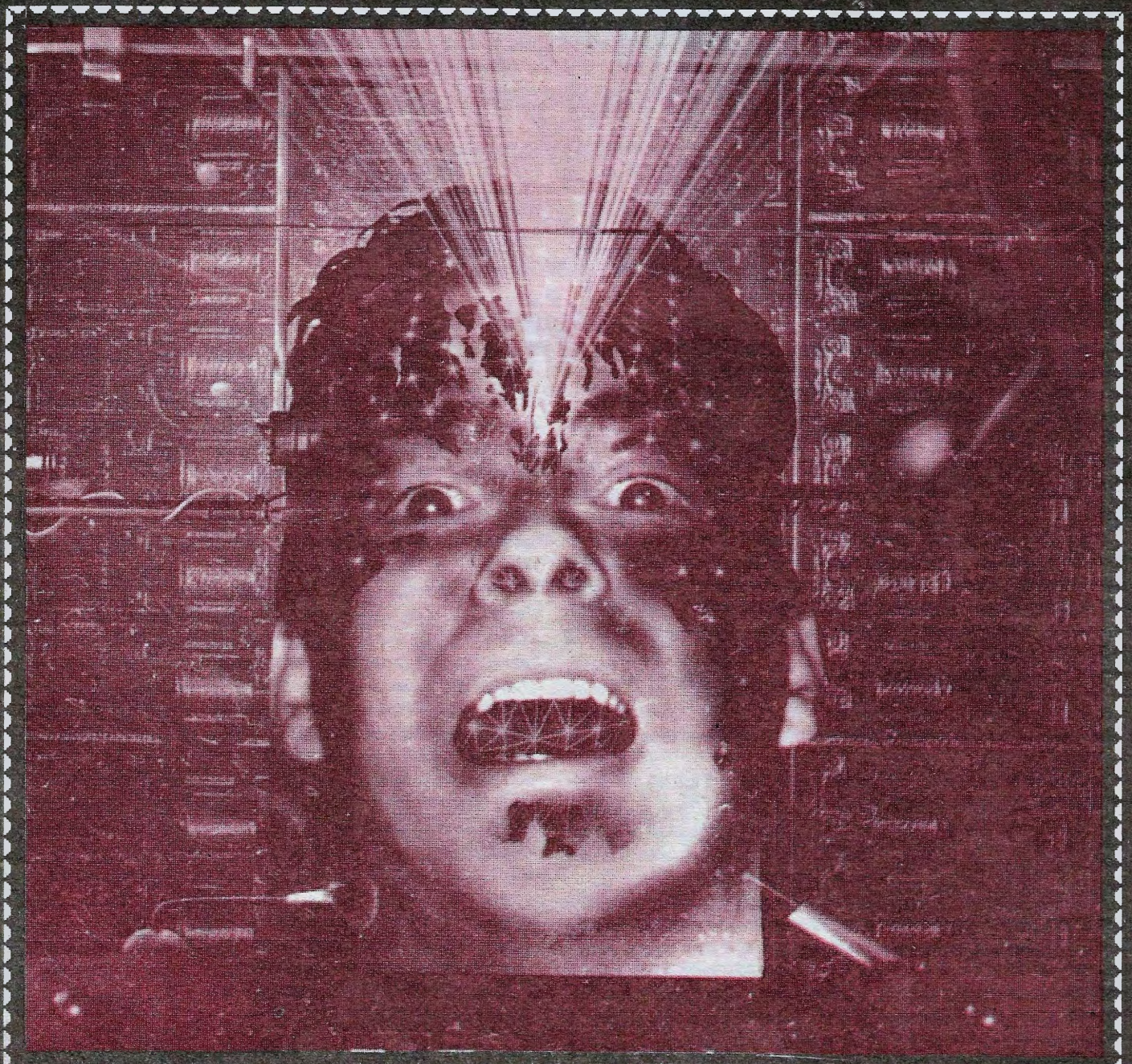

"Dedicaţie:

Acest roman este dedicat profesorului H. W. Starr, un sherlogician care înfăptuieşte *Călătoriile extraordinare*)* ale spiritului", astfel debutează romanul lui Philip José Farmer, *The other log of Phileas Fogg* şi continuă cu:

"Mulţumiri:

Îi mulţumesc lui Bill Starr care mi-a permis să utilizez elemente ale articolului său *Un subterfugiu submersibil* (pe care-l găsiţi în pagina 4) în această istorisire, în subtext. Le sînt la fel de recunoscător şi acelora care mi-au permis să-i reproduc articolul ca addenda: Julian Wolff, M. D., comisar şi editor al *Baker Street Journal*, şi Edgar P. Smith, preşedinte al *Baker Street Irregulars, Inc.* Îi mulţumesc lui Jack Tracy, un Irregular regulat, care mi-a permis să-i utilizez descoperirea identităţii "omului foarte înalt cu spatele încovoiat" publicată în articolul său, *Reflecţii asupra Clubului Sinucigaşilor, The Baker Street Journal, vol. 22 (serie nouă).*"

Bineînţeles că nici eu şi nici dumneavoastră nu am/aţi auzit de societăţile pomenite mai sus. E posibil ca ele să existe, după cum la fel de bine e posibilă şi inexistenţa lor. Farmer e cunoscut pentru spiritul său întreprinzător în ludicul literar. Aşă că atunci cînd am parcurs rîndurile pe care tocmai vi le-am semnalat am pătruns şi în ceaţa cea mai profundă. Din care nu m-a extras nici:

"Cuvînt înainte:

Am citit *Ocolul Pămîntului în 80 de zile* de Jules Verne pentru prima dată în 1929. L-am recitit, poate, de patru sau cinci ori în cursul celor nouă ani care au urmat. Am văzut filmul pe care Todd l-a realizat şi mi-a plăcut mult, dar mi-au trebuit aproape treizeci şi trei de ani înainte de a recîti din nou cartea. Am găsit-o încă şi mai încîntătoare faţă de cum se păstrase în amintirile mele şi am fost foarte uimit constatînd că nu îmbătrînise. Este un veritabil roman clasic în genul său, deşi nu de felul *Fraţilor Karamazov* sau *Moby Dick*. Dar am descoperit unele elemente care-mi scăpaseră în timpul lecturilor mele din copilărie.

După mai multe luni petrecute reflectînd la aceste noi aspecte am ajuns la concluzia că *Ocolul Pămîntului în 80 de zile* conţinea două poveşti. Prima, alcătuită din evenimente exterioare şi uşor observabile, este cea relatată de Jules Verne sub forma unei povestiri de aventuri interesantă, dar complet lipsită de perspective neliniştitoare. A doua este ezoterică, se petrece în culise, şi ridică implicaţii primejdioase pentru umanitate. Există o istorie de science fiction în *Ocolul Pămîntului* pe care Verne, părintele science fictionului nu a povestit-o. Şi aceasta, fie pentru că o ignora, fie pentru că nu cuteza să o dezvăluie, sau chiar pentru că bănuielile pe care le avea nu i-au permis decît să recurgă la aluzii.

De ce originile lui Fogg erau atît de învăluite în mister? De ce ducea o viaţă de robot sau de mecanism întors cu grijă? Avea talente de clarvedere sau poseda un creier capabil să calculeze gradul de probabilitate al evenimentelor viitoare astfel încît să poată acţiona în cunoştinţă de cauză? Şi din ce motiv toate orologiile londoneze au început să bată la *nouă fără zece* atunci cînd a coborît din tren la capătul voiajului său?"

Tot nu v-aţi dumirit, nu-i aşa? Nici eu! Aşa c-am dat pagina şi-am dat peste:

"Introducere:

Ce ştia exact Jules Verne despre adevărata istorie care se ascunde în spatele cărţii *Ocolul Pămîntului*?

E imposibil să fi posedat toate elementele cărţii. Dacă ar fi fost aşa, i-ar fi fost teamă să scrie această poveste sub orice formă ar fi avut. Totuşi, acumulează atîtea aluzii şi este de o asemea ambiguitate în ceea ce-l priveşte pe Fogg, încît trebuie să fi avut măcar bănuieli. Nici o altă poveste a celebrei călătorii în jurul globului - şi totuşi sînt destule - nu conţine atîtea subînţelesuri şi insinuări.

A avut Verne ocazia să frunzărească prin carnetul secret al lui Fogg, acel celălat jurnal al cărui obiect a fost călătoria de optzeci de zile? E improbabil. El ar fi putut să audă vorbindu-se într-un mod sau altul şi chiar să obţină unele pasaje. Chiar în acest caz n-ar fi fost mai bine informat. Dimpotrivă, s-ar fi simţit şi mai încurcat. Jurnalul secret era scris în simbolurile silabice eridaniene A. Numai un Strămoş, un duşman capelean sau un copil uman adoptat de aceştia le-ar fi putut descifra. Şi niciunul dintre ei n-ar fi împărtăşit unui simplu pămîntean secretele ascunse de strania scriere.

Dar mai există şi trădători, bineînţeles. Trădarea este, ca şi loialitatea, corolarul cunoaşterii.

Să examinăm cîteva dintre insinuările lui Verne apropo de Phileas Fogg. El ar fi putut să trăiască o mie de ani fără să îmbătrînească. Admiterea lui la Reform Club, totuşi atît de select, este pe de-a-ntregul misterioasă. El beneficiază de protecţia bancherilor Baring, dar de ce aceştia nu i-o acordă? Nimeni nu ştia de unde venea Fogg. Nici averea lui, de altfel. Şi totuşi, se ştie în ce grad îi repugna înaltei burghezii victoriene acceptarea în mijlocul ei pe cineva care nu provenea dintr-o familie "bună" sau care ar fi fost lipsit de orice avere. Fogg era un personaj cu obiceiuri imuabile. Vecinii săi îşi puteau regla ceasurile după obiceiurile lui zilnice şi se întrebau, în mod cert, dacă era într-adevăr o fiinţă umană şi nu un robot cu mecanism de ceasornic. Comportamentul său era cel puţin inuman, dacă nu chiar extra-uman.

Şi, totuşi, avea o inimă. El însuşi admite că o posedă de fiecare dată cînd împrejurările i-o permit. El putea petrece ore întregi aşezat imobil ca o broască imensă pîndind nemişcată muştele grase ale timpului.

Acest om, ale cărui activităţi se derulau într-o fracţiune minusculă a globului, călătorise? Părea să cunoască toate ascunzişurile lumii, inclusiv pe cele mai îndepărtate.

Ionuţ BANUŢA

CUM A FOST DE S-A FĂCUT ACEST NUMĂR ŞI (PARŢIAL) DE CE...

"Neprevăzutul nu există", îl auzim declarînd în mai multe reprize. Asta însemna că era dotat cu o a doua vedere? Sau aceasta relevă ceva mai credibil, dar infinit mai neliniştitor? De ce acest englez ce trăia pe linii ca o locomotivă a Great Western şi-a părăsit deodată calea pentru a se lansa spre orizont?

De ce? Sînt multe întrebări la care Verne nu răspunde.

Abia în 1947 am descoperit existenţa celuilalt carnet al lui Fogg. Pe vremea aceea, casa, situată la numărul 7, Savile Row, Burlington Gardens, Londra, era în reparaţii. Cum ştie fiecare, în această casă a trăit pe vremuri celebrul Richard Brinsley Sheridan, autor dramatic plin de spirit, dar fără un ban, care a fost şi membru al Parlamentului. El a murit în circumstanţe tragice în 1816 şi în 1814, aşa cum declară Verne. Atunci cînd se dărîma un perete al zidăriei s-a descoperit într-o nişă, între doi pereţi, un jurnal de format redus. Părea să se fi păstrat în bună stare pînă în momentul în care infiltraţiile de apă provenind de la acoperiş să-l distrugă. Unele pagini erau complet pierdute, altele - ilizibile parţial. Totuşi rămăseseră suficiente pentru ca această scriere necunoscută să devină o cauză celebră pentru criptografii şi lingviştii întregii lumi.

În 1962, s-a stabilit că scrierea nu era nici codificată şi nici cifrată, fiind vorba de o limbă necunoscută pînă atunci. Ea ar mai fi şi acum dacă nu s-ar fi descoperit unele carnete într-un conac din Derbyshire care aparţinuseră cîndva unui baronet, Sir Heraclitus Fogg. Aceste carnete conţineau note destinate să uşureze unui copil vorbitor de engleză învăţarea acestei limbi. Înarmat cu aceste documente, un eminent lingvist de la universitatea din Oxford, Sir Beowulf William Clayton, al patrulea baronet, a abordat materialul găsit la numărul 7, Savile Row. El a reuşit să traducă aproximativ o treime din ceea ce mai rămăsese din faimosul carnet.

Am fost primul care a auzit de această traducere, pentru că cercetările mele asupra vieţii generalului Sir William Clayton (Cnf. *Tarzan Alive, biografia definitivă a Lordului Greystoke)* primul baronet cu acest nume şi tatăl lui Phileas Fogg, au permis descoperirea casei unde Fogg şi-a petrecut copilăria şi, cu aceeaşi ocazie, descoperirea documentelor graţie cărora s-a putut elucida misterul."

Cred c-aţi prins măcar o parte din jongleria lui Farmer cu referinţele livreşti. Jongleria lui şi ale altora m-au îndemnat să reunesc în acest număr texte care să aibă ca numitor comun *ludicul literar* (dacă e posibilă o astfel de sintagmă, avînd în vedere că literatura conţine intrinsec elementul de ludic), mai explicit: re-utilizarea constructivă a unor personaje sau mituri consacrate din unghiuri cît mai neobişnuite.

Întrucît materialele primite au fost extrem de numeroase (ceea ce dovedeşte că măcar creatorii sînt interesaţi de subiect) un al doilea număr axat pe aceeaşi temă se profilează la orizont (mai mult ca sigur că va fi 150), acolo găsindu-şi locul şi texte cu personaje reale din mediul sf-ului autohton.

Ahoe!

JURNALUL SF

Acest săptămînal face parte din rețeaua națională a publicațiilor JURNALUL

Editat de SC JURNALUL SA

ISSN 1221-7875

Tiparul executat la INTACT

JURNALUL SF este înscris în Catalogul Presei la poziția 2.128. Abonamentele se pot face la orice centru RODIPET.

Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET SA PO BOX 33-35, telex 11995 Telefax 3129432 București - România Piața Presei Libere nr. 1

COLECTIVUL DE REDACȚIE :

Adrian BĂNUȚĂ (REDACTOR ȘEF)
Număr realizat de:
Nicolae C. ARITON, Ionuț BĂNUȚĂ, Mihail GRĂMESCU, Costi GURGU, Isabela ION, Cristian IONESCU, Liviu RADU, Don SIMON, Cătălin TENIȚĂ, Florin Mircea TUDOR.
(REDACTORI)

ADRESA REDACȚIEI : Șoseaua București-Ploiești, nr. 25-27, sector 1, București
Tel. 2107136, 2109366, 2109946, 3129945
FAX 3129944

RĂSPUNDEREA MATERIALELOR REVINE AUTORILOR

Tehnoredactare computerizată *Adrian și Ionuț BĂNUȚĂ*
Culegere: *Alina LEON*
Corectură: *Mihail GRĂMESCU*
Montaj offset: *Mariana SEBE, Silvana GREERE*

PREMIILE

singurului săptămînal de cultură SF din lume:
CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1993 - PLOIEȘTI
CONVENȚIEI EUROPENE DE SF 1994 - TIMIȘOARA
GEOVALY SRL - BUCUREȘTI (activitate promoțională)
CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1994 - BAIA MARE

Rolul estetic al șnurului la thugi

Liviu RADU

Apariția lucrării lui J.V.Simpson, *Cultul Obscurității la thugi* a produs, se pare, mai mult încurcarea decît limpezirea lucrurilor, pentru că, deși teoria Obscurității pare a fi justificată de fapte, nu trebuie să uităm că informațiile ce le deținem sînt doar zvonuri, bîrfe și relatări indirecte, al căror adevăr nu poate fi apreciat.

Singurul lucru cert este că thugii există. Unii dintre ei au fost capturați, iar asupra lor s-a găsit Șnurul. Însă, întrucît nici unul n-a destăinuit nimic semnificativ, cunoștințele noastre rămîn la nivel de supoziții.

Meadows Taylor, fost ofițer de poliție în India, a încurcat și mai mult lucrurile, publicînd mărturisirile unui thug capturat (ediția franceză - *Memoires d'un thug,* Paris,1926) fără a realiza gravele inadvertențe din cadrul relatării. Individul prins pretinde a fi mahomedan, iar țelul acțiunilor sale, jaful. Aici se vede spiritul pragmatic britanic. Administratori englezi ai Indiei s-au mulțumit a vedea în thugi niște tîlhari obișnuiți (în engleză, "thug" a ajuns să aibă înțelesul de "bandit") fără a încerca să descopere esența problemei.

Spre deosebire de ofițeri și funcționari, o serie de savanți și cercetători au căutat să treacă de partea vizibilă a lucrurilor.

Simpson, preluînd informații de la Hugues, presupune că Obscuritatea reprezintă justificarea sectei. Aceasta este alcătuită din mari personalități și oameni de rînd, care au ajuns la concluzia că totul e nimicnicie, că a fi umil și obscur reprezintă o cale nu mai netedă, dar mai corectă spre Nirvana.

Young concluzionează că Obscuritatea este generată de credința în Noapte; că a te purta în viață ca și cum te-ai afla tot timpul sub protecția zeiței înseamnă o dovadă de fideism. Oricum, el este singurul care menționează această credință, justificînd-o prin faptul că acțiunile thugilor se desfășoară în întuneric, sub protecția Beznei (conform părerii sale, un personaj secundar al pantheonului thug).

În general, cei care-i combat opiniile folosesc argumentul că thugii sînt hinduiști, adoratori ai lui Kali, iar alte zeități nu pot avea o importanță prea mare.

Simpson citează, mai mult din spirit de echitate, expresia unui cerșetor anonim, care pomenise de "șnurul din mantia nopții" și se întreabă dacă nu cumva "noapte" ar trebui scris cu literă mare. Se abține însă de la alte comentarii, pentru că el este adept al teoriei ce susține originea hinduistă a sectei.

De remarcat faptul că nu se știe nimic precis despre credința thugilor (dacă sînt o sectă sau o religie aparte, dacă fac prozeliți, dacă reprezintă credința unei rase, popor, grupări sociale sau regionale). Totul se află sub semnul obscurității.

Thugii nu și-au asumat răspunderea vreunui act, nici n-au pretins că au de îndeplinit vreo misiune pe pămînt. N-au făcut nici o declarație destinată publicului (lucru ce pare bizar, cînd fiecare grupare, mai mult sau mai puțin extremistă încearcă să devină cît mai cunoscută). Însă faptul că dau dovadă de un fanatism extraordinar implică existența unei doctrine suficient de subtile ca să convingă spiritele obișnuite cu existența unei mulțimi de religii și cu speculații mistice de tot felul.

Șnururile găsite asupra thugilor capturați nu prezintă nimic deosebit, de aceea indivizii au pretins, cu nonșalanță, nu numai că nu sînt thugi, dar că nici n-au auzit de existența acestora. Bineînțeles că s-au găsit naivi care să-i creadă și care s-au grăbit să afirme că poliția a arestat persoane nevinovate, pontru a liniști opinia publică.

Mark Yellowbone, care a petrecut mult timp în India (atît ca funcționar, cît și ca persoană particulară) susține că a aflat, din surse sigure, dar pe care nu le poate dezvălui, că întreaga filosofie thugă se bazează pe principiul recompensei anonime. El explică noțiunea de „recompensă" în strînsă legătură cu tendința spre odihnă. Citează o serie de călugări obscuri, care au declarat că moartea prin surprindere constituie fericirea (a se vedea coincidența ciudată cu părerea lui Caesar și a se face legătura cu misionarii hinduși în Egiptul ptolemeic). Recompensa ar fi de două feluri: publică și anonimă. Cea publică este meritată doar de spirite deosebite și se manifestă doar prin intervenția divină (trăsnet, cutremur, etc.). Totuși, pentru ca o moarte violentă să aibă caracter de recompensă, este necesar ca moartea să lovească un număr mic de persoane (de preferință una singură) aflate în mijlocul unui mare număr de martori care să nu pățească nimic.

Dar recompensa poate fi acordată și de un grup sacru. Acesta, fiind în stare să analizeze meritele indivizilor, poate înlocui intervenția divină, prea spectaculoasă. Pentru că, dacă ținem seama de doctrina Obscurității, fericirea poate fi deplină doar dacă nu-i invidiată, dacă-i discretă...

Șnurul ar reprezenta firul vieții care, în momentul sacrificării victimei, se închide într-un cerc, dovedind că existența terestră nu mai e necesară.

Wolfgang Eichmann, unul dintre adepții lui Yellowbone, susține și el teoria recompensei anonime, nerecunoscînd însă caracterul organizat al acesteia. Conform părerii sale, ideea de bază a credinței thuge este hazardul. Aceasta se corelează cu principiul că oamenii sînt incapabili să acționeze în așa fel încît să merite fericirea. De aceea, reprezentanții obscuri ai zeilor ar alege, aleatoriu, candidați pentru fericire, recompensa acordată de ei avînd un caracter temporar, urmînd a fi confirmată ulterior de divinitate. După părerea lui Eichmann, țelul activității thugilor ar fi ca, sub forma absolut corectă a hazardului, thugii să-și acorde unul altuia recompensa. A încerca să trișezi, să încerci să faci ceva pentru a ți se atribui recompensa altfel decît întîmplător, ar reprezenta cel mai cumplit păcat pentru un thug.

Simpson combate această teorie prin afirmația, inatacabilă și ușor de verificat, că au fost sugrumați și englezi, unii chiar în propriul pat, ceea ce exclude caracterul întîmplător al uciderii.

Dar, după cum am remarcat anterior, thugii n-au afirmat niciodată că ar fi săvîrșit ceva. Ce ne garantează că toate victimele sugrumate sînt sacrificate de thugi? Oare nu cumva un grup oarecare, nutrind nu se știe ce speranțe, acționează în paralel cu thugii, mărind confuzia? Poate chiar thugii, pentru a împiedica deducerea, din logica faptelor, a doctrinei lor, execută o serie de crime cu scop de mascare. Conform teoriei lui Berkowitsch, crimele cunoscute și atribuite de noi thugilor ar fi, în realitate, cele de mascare, lipsite de orice sens ideologic, iar adevărata lor activitate ar rămîne ascunsă publicului.

Oricum, toți cercetătorii sînt de acord că șnurul cu cele două noduri la capete reprezintă continuitatea sectei care, pornind de la o idee de bază, se îndreaptă spre un țel suprem.

Se presupune că thugii ar avea, ca toți indienii, lăcașe de cult foarte somptuoase, dar ascunse în orașele părăsite din junglă.

Din fraze izolate, aparent lipsite de sens, Berkowitsch deduce că aceste temple sînt decorate cu podoabe alcătuite din șnururi. În mijloc se află altarul zeiței, acoperită de o mantie cu ciucuri. Pentru credincioși, aceștia (din aur și argint, împodobiți cu pietre scumpe) reprezintă cel mai frumos lucru din lume.

Mai mulți cercetători au ajuns la concluzia că introducerea perdelelor din șnururi la intrările din locuințele asiatice s-ar datora unei persuasiuni thuge, nu scopurilor utilitare. De asemenea, s-a evidențiat evoluția podoabelor purtate la gît de bărbații europeni, de la jabouri, funde și papioane, la șnururi și cravate înguste, al căror rol estetic nu poate fi negat, dar fără a avea un scop funcțional real. Însă toate acestea sînt speculații. Nimic nu dovedește că thugii există, că șnurul are un rol atît de important. Singurul lucru care menține problema în discuție este faptul că oamenii de rînd din India scapă, din cînd în cînd, cîte o informație. Ei știu ceva, suficient de vag și de neclar. Iar acel "ceva" este suficient de înspăimîntător pentru a-i împiedica să dezvăluie adevărul.

Spre deosebire de europeni care, deși nu cunosc nimic, vorbesc întruna despre rolul estetic al șnurului la thugi...

H. W. STARR

UN SUBTERFUGIU SUBMERSIBIL SAU O PROBĂ ZDROBITOARE

Articolul următor a apărut în Leaves from The Copper Narberth, Pennsylvania, pe socoteala The Sons of the Copper Beeches, publicat în 1959 de Livingston Publishing Co., Beeches Scion Society, a organizației Baker Street Irregulars.

Autobiografia, biografia sau povestea unor evenimente reale deghizate sub forma unui roman constituie un fenomen literar obișnuit. Opera lui Thomas Wolfe, a lui Dickens, Watson și o mulțime de alți autori stau mărturie. Poate că și noi vom reuși, astăzi, aplicarea acestui procedeu la două romane pe care le-am citit în copilărie: *20.000 de leghe sub mări* și *Insula misterioasă* de Jules Verne. Personajul central al ciclului, un individ care se ascunde sub pseudonimul de *Căpitan Nemo,* dă în general cititorului impresia că ar fi un prinț indian, idealist decepționat și acrit, pe care civilizația îl dezgustă total. El a reunit un mic grup de suflete simțind la fel și care-i e devotat pe deplin, asupra căruia veghează cu solicitudine. În cele din urmă dispare înghițit pentru totdeauna de adîncurile mării, în magnificul submarin pe care-l construise în secret. Totuși, dacă examinăm cele două romane, vom descoperi discordanțe inexplicabile și care în nici un caz nu pot fi rezolvate - în ceea ce privește cifrele, în special. Conform celor *20.000 de leghe sub mări* , *Nautilusul* a fost reperat de marinari, pentru prima dată, în 1866 și a dispărut în Maelstrõm în 1868[1], în momentul în care profesorul Aronnax și prietenii săi reușesc să evadeze. Dar constatăm cu surpriză că începutul *Insulei misterioase* [2] este datat ca fiind la începutul anului 1865 și că Nemo ne este prezentat ca fiind un bătrîn cu plete albe, singurul supraviețuitor al grupului constituit din 24 de marinari și doi ofițeri, retrași de bună voie pe insula Lincoln[3].

Aceasta este departe de a fi singura incoerență. Conform *Insulei misterioase*, Nemo este un prinț indian numit Dakkar. Urmînd o logică elementară, unii dintre tovarășii săi ar trebui să-i fie compatrioți. Acest lucru n-ar fi avut cum să-i scape profesorului Aronnax. Timp de luni de zile, el a avut libertatea de a observa oamenii aflați la toate posturile *Nautilusului.* Dar niciodată nu și-a imaginat că unii dintre ei ar putea fi orientali. Dimpotrivă, afirmă că sînt, cu toții, europeni[4]. Identificarea unei naționalități după simpla aparență fizică e, desigur, nefondată pentru știința modernă, dar rămîne foarte improbabil ca un biolog eminent să creadă că două duzini de indieni pot fi luați drept europeni după observații repetate făcute din apropiere. Aceasta este cu atît mai flagrantă în ceea ce privește irlandezii! Pe de altă parte, în *Insula misterioasă (pag. 810)* Nemo justifică scufundarea unui cuirasat ostil declarînd că *Nautilus "era încolțit într-un golf strîmt și puțin adînc"* și că nava îi bara drumul. Profesorul Aronnax era prezent în decursul acelui episod. Povestea lui (*20.000 e leghe sub mări, pag. 591-604)* demonstrează fără a lăsa loc nici unui dubiu că Nemo a atras cuirasatul timp de mai mult de 24 de ore pentru ca acesta să-l urmărească, pînă să-i vină ideea să se întoarcă și să-l scufunde.

Am putea enunța și multe alte exemple, dar concluzia devine mult prea evidentă pentru a fi necesară citarea lor. *Insula misterioasă* este o operă de ficțiune scrisă de un romancier profesionist. După revizuirea manuscrisului profesorului Aronnax pentru asigurarea succesului comercial, Verne a decis să-l utilizeze și să scrie o urmare în întregime imaginară la *20.000 de leghe sub mări.* Acolo reabilitează personajul brutal al lui Nemo sub înfățișarea unui erou byronian cu inima largă. Acest procedeu era, de altfel, în deplin acord cu moda literară a epocii. Trebuie, deci, să respingem *Insula misterioasă,* ca sursă valabilă de informații și să nu acceptăm portretul lui Nemo aflat acolo, calitățile morale care-i sînt atribuite și trecutul lui de prinț indian.

Îndepărtînd astfel *Insula misterioasă,* să ne îndreptăm atenția asupra celor *20.000 de leghe sub mări.* Această carte pare să fie o versiune a memoriilor profesorului Aronnax. Deci putem acorda credit faptelor observate de profesor, dar trebuie să ne arătăm mai rezervați la capitolul interpretării lor. Într-adevăr, aureola romantică și byroniană pe care Aronnax și Verne o împrumută căpitanului ne-ar putea duce pe piste false. Să ne imaginăm un Nemo cu sentimente jumătate nobile, jumătate nemiloase, cu inimă generoasă, idealist decepționat, iubindu-i pe oprimați în general, și echipajul în special, și care oferă o *arcă* drept refugiu cîtorva aleși de care se simte legat prin devotement mutual. Cum își tratează într-adevăr oamenii Nemo? Să încercăm să calculăm mai întîi cîți marinari se află la bordul *Nautilusului.* Mai multe elemente informative determină estimativ că nu pot fi mai puțin de 24 la început și că acest număr a crescut, poate, la 30, sau mai mult, după aceea[5]. Sectorul prevăzut pentru aceștia prezintă un real interes. Descrierea postului unde-și petreceau cea mai mare parte a timpului cînd nu erau ocupați cu serviciul lor demonstrează că nu măsura mai mult de 22 pe 6 picioare[6]. Garnisind această cabină cu cușete

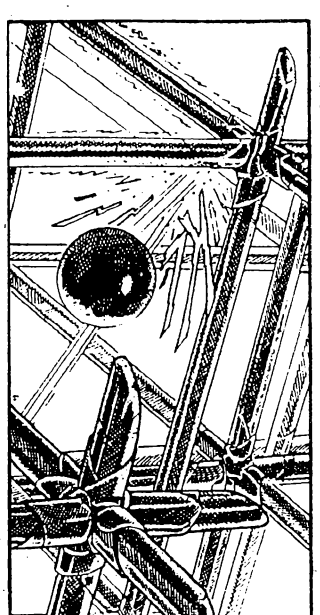

1. Jules Verne, *20.000 de leghe sub mări,* pag. 506.
2. Jules Verne, *Insula misterioasă.*
3. Se pot cita numeroase incoerențe de același tip. Căpitanului i-a fost necesar un timp oarecare pentru a face planurile submarinului său, să-l construiască, să formeze un echipaj important, să aștepte ca oamenii săi să moară unii după alții, să treacă de la forța celor 30 sau 40 de ani (20.000 de leghe sub mări) la cea de 60 de ani (*Insula misterioasă*, pag. 807), și în cele din urmă să se retragă pe insula Lincoln. Această urmare a evenimentelor ar trebui să se deruleze pe o perioadă de aproximativ 20 de ani. Dar, după informațiile furnizate de *Insula misterioasă* totul a avut loc între 1858, data represiunii *răscoalei șipailor* și 1865: abia șapte ani. Referința la răscoala șipailor din *Insula misterioasă* (pag. 804) nu poate fi o eroare pentru că este lungă și explicită. Nu ne putem imagina că este vorba de altă revoltă deoarece descrierea detaliată a *Nautilusului* demonstrează că cea mai mare parte a construcției sale nu a fost posibilă decît grație descoperirilor științifice datînd din 1850 și anii următori (vezi de exemplu lucrările lui Ruhmkorff și Bunzen - pag. 124 și 168 din *20.000 de leghe sub mări).* Aluzia făcută de Nemo la experiențele de pescuit la mari adîncimi efectuate în 1864 (*20.000 de leghe sub mări,* pag. 133) este și mai semnificativă. El n-ar fi avut cum să afle de aceste experiențe după ruperea de lume și, în mod sigur, ar fi ținut cont de ele la construirea submarinului. În alți termeni, nava n-a fost lansată înainte de 1864 sau 1865 cel mai devreme. Putem continua aceste confuzii inextricabile: data la care Aronnax evadează este fixată pe 22 iunie 1867 în *Insula misterioasă (pag. 806),* pe cînd în *20.000 de leghe sub mări (pag. 600)* este de 2 iunie 1868; Nemo moare pe 15 octombrie 1868, mult mai bătrîn decît ar fi putut deveni în decursul a nu mai mult de un an. De altfel, coloniștii insulei Lincoln, total izolați de lume între 1865 și 1869, cunosc deja povestea lui Aronnax, deci au aflat-o *înainte* de sosirea lor pe insulă din 1865. Dar această aventură nu a putut fi revelată publicului înainte de 1867 sau 1868. În pagina 800 din *Insula misterioasă* Nemo declară că trăiește de 30 de ani în adîncurile mării, izolat de lumea civilizată. Această declarație este în conflict cu, practic, toate datele citate în cele două cărți! Verne pare, vag, să-și fi dat seama de unele dintre aceste incoerențe pentru că remarca în două note (*Insula misterioasă, pag. 552 și 802)* că cititorii săi au observat, poate, "o anumită discordanță în date", dar continuă: "mai tîrziu, vor înțelege de ce adevăratele date nu au putut fi date de prima dată". Dar nimic nu a venit să lămurească cititorul așa cum îi fusese promis.
4. Cnf. pag. 188: profesorul e sigur că unii dintre ei sînt irlandezi, francezi, slavi, greci și a declarat că "tipul european e prezent la toți".
5. Atunci cînd drumul *Nautilusului* este barat de un iceberg la Polul Sud, echipajul trebuie să-l degajeze spărgînd gheața. Se lucrează atunci în două echipe care trebuie să fie egale ca număr. Prima echipă este compusă dintr-o "duzină de oameni din echipaj... printre ei aflîndu-se și Ned Land". Căpitanul Nemo lucrează în aceeași echipă. (*20.000 de leghe sub mări, pag. 519).* Admițînd că Nemo și Ned sînt incluși în duzină, rămîn 10 oameni în fiecare echipă. Ajungem, deci, la un total de 20. O lectură mai normală ar da 12 de echipă și ,deci, un total de 24. La acest număr trebuie adăugat omul ucis în accidentul survenit în sala mașinilor și aceia care odihnesc în cimitirul de coral (pag. 279-283). Numărul mormintelor nu este precizat, dar pluralul e, în general, utilizat pentru cifre mai mari decît doi. Putem concluziona că un minim de trei oameni era înmormîntat acolo. În consecință, la bordul *Nautilusului* se găseau căpitanul Nemo, un ofițer (sau mai mulți la început) și 24 de membri ai echipajului - probabil 28, sau peste 30. S-ar putea afirma că nu puteau fi mai numeroși pentru că doar 10 oameni fi întovărășeau pe căpitanul Nemo și pe cei trei prizonieri în eforturile lor de a veni de hac caracatiței (pag. 559), atunci cînd situația pare să ceară utilizarea tuturor forțelor disponibile aflate la bord. Dar, pe de altă parte, îngustimea platformei *Nautilusului* risca să transforme loviturile de secure ale celor 14 oameni într-un pericol veritabil.
6. Profesorul vorbește de o lățime de 16 picioare. Lățimea exterioară a *Nautilusului* în punctul de maxim este de 26 de picioare. Ajungem la 22 de picioare, dacă scădem două picioare pentru grosimea cocii extraordinar de rezistentă, și încă două pentru curbură. (El parcurge submarinul dintr-un capăt în celălat trecînd prin fața ușii închise a cabinei echipajului (pag. 122-123) căreia nu-i vede niciodată interiorul; deci trebuie să ținem cont de existența acestei

dispuse trei cîte trei unele deasupra celorlalte, obţinem adăpostirea exact a 24 de oameni, numărul minim de marinari[7]. Spaţiul care le este alocat cu generozitate în centrul postului nu este deci decît de 10 pe 16 picioare. Iată tot spaţiul disponibil pentru a se îmbrăca, a-şi aranja hainele, a-şi lua masa, a se odihni şi a se distra[8]. E vorba de condiţii de existenţă dintre cele mai mizere, dar oare Nemo, a cărui cabină este descrisă ca *"avînd un aspect sever, aproape cenobitic"* [9] trăia după o regulă la fel de spartană? Totuşi apartamentele sale private[10], la care echipajul nu avea acces, cuprindea următoarele camere: o sufragerie (15 picioare lungime) mobilată şi decorată între altele cu "picturi fine" şi etajere de pin sculptate pe care erau dispuse "faianţe, porţelanuri, cristaluri inestimabile" (pag. 100); o bibliotecă (lungă tot de 15 picioare şi avînd, ca şi camera precedentă, aceeaşi lăţime ca şi submarinul) conţinînd divane capitonate cu piele maro, pupitre mobile, o masă mare acoperită de ziare, ţigări, un mic *brasero* pe un piedestal din bronz servind de brichetă şi o colecţie de aproape 12.000 de cărţi (pag. 104-108); un magnific salon-muzeu (30 pe 18 picioare) cu plafonul decorat cu arabescuri şi conţinînd opere de Leonardo da Vinci, Titian, Rubens etc. (tablouri pe care profesorul "le admirase deja în cea mai mare parte în colecţii particulare din Europa"), statui din bronz şi marmură, o piano-orgă de mari dimensiuni, o colecţie de specimene marine în "vitrine elegante" şi perle, dintre care unele "depăşeau în mărime ouăle de porumbel", şi care valorau mult mai mult decît orice altă perlă cunoscută pînă atunci[11]. Dispunînd de tot acest lux[12], e uşor de înţeles cum Căpitanul Nemo reuşea să suporte inconfortul camerei sale austere şi aproape monahale.

Orice-ar fi, aceste detalii nu cadrează cu imaginea stăpînului plin de solicitudine şi servit de un grup de partizani admiratori. Toate acestea evocă în schimb un ofiţer sibarit conducînd un vas de război de modă veche în care are prerogativul apartamentelor luxoase şi conducînd cu mînă de fier un echipaj format din oameni duri şi războinici pe care teama de căpitanul lor şi prada considerabilă i-a convins să accepte condiţii de trai atît de penibile.

Profesorul povesteşte două sau trei evenimente intrigante. Căpitanul, secundul şi profesorul se află pe platformă pe timp de zi. Cei doi ofiţeri observă prin lunetă un obiect

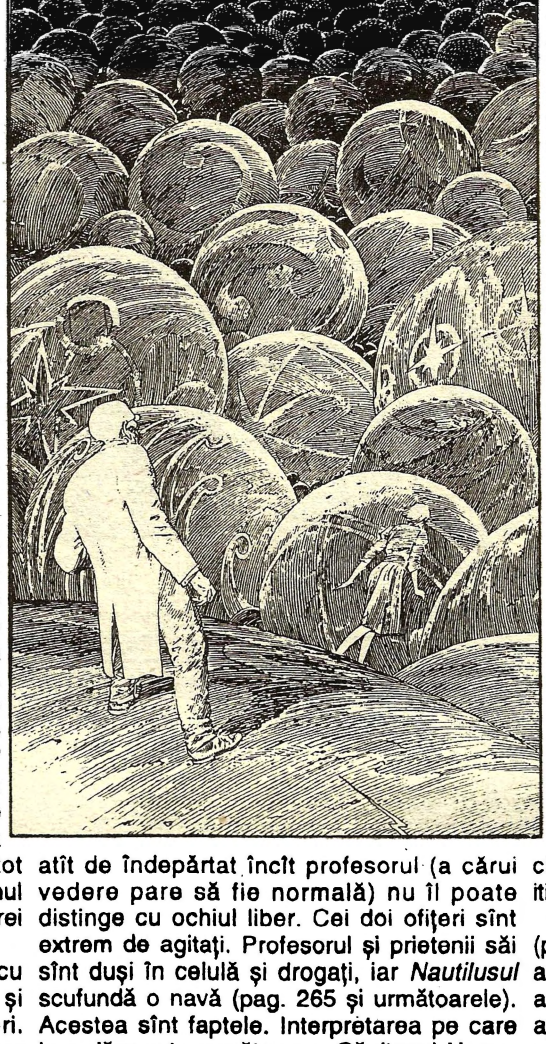

atît de îndepărtat încît profesorul (a cărui vedere pare să fie normală) nu îl poate distinge cu ochiul liber. Cei doi ofiţeri sînt extrem de agitaţi. Profesorul şi prietenii săi sînt duşi în celulă şi drogaţi, iar *Nautilusul* scufundă o navă (pag. 265 şi următoarele). Acestea sînt faptele. Interpretarea pe care le-o dăm este următoarea. Căpitanul Nemo, zărind vaporul, l-a identificat imediat - după drapelul său obligatoriu - ca aparţinînd unei naţiuni, neprecizată, pe care o ura. A străpuns-o deci cu pintenul cu care prova *Nautilusului* era dotată. Totuşi, gîndindu-ne puţin, descoperim că această explicaţie nu e valabilă pe deplin. Dacă vaporul era atît de departe încît profesorul Aronnax era incapabil să-l distingă cu ochiul liber, cum Nemo, chiar avînd o lunetă, a fost în măsură să-i recunoască el culorile[13]? Trebuie să concluzionăm că există un singur mijloc care să-i permită lui Nemo să aibă certitudinea că era vorba de o navă faţă de care nutrea proiecte atît de întunecate. Trebuie să fi fost informat dinainte că vaporul avea să treacă pe acolo la acea dată. Totuşi doar o sursă exterioară *Nautilusului* îi putea furniza ermitului străfundurilor submarine informaţii la zi despre traficul maritim. Ipoteza noastră se dovedeşte exactă. Într-adevăr, Nemo consacră eforturi considerabile recuperării comorilor galioanelor scufundate în golful Vigo. El culege astfel echivalentul a aproximativ un milion de dolari aur (pag. 406-409). El trimite o parte a prăzii pe mal cu barca. Intermediarul lui era un anume Nicolas, supranumit *Peştele*, un curios personaj amfibiu care pare să-şi petreacă o cea mai mare parte a timpului parcurgînd înot drumul dintre diferitele insule ale Cycladelor. Profesorul Aronnax îl aude într-o seară plonjînd şi îndepărtîndu-se de *Nautilus* (pag. 370-372). Nemo sugerează cu abilitate profesorului o explicaţie a acestui incident (pag. 408-409) declarîndu-se prieten al tuturor oprimaţilor şi că-şi consacră o parte a bogăţiilor cretanilor, care erau pe atunci revoltaţi faţă de guvernul turc. De fapt, căpitanul obişnuieşte să trimită o parte a prăzii pe pămînt. Deci are anumite relaţii cu civilizaţia şi astfel obţine informaţii privind itinerariile şi orarul vapoarelor.

Să adoptăm acum metoda lui Watson (pentru că nu am cuteza să ne-o arogăm pe aceea a Maestrului) şi să vedem ce concluzii am putea să tragem din toate acestea apropo de Nemo.

1. El posedă o vastă cultură, în special în domeniile biologiei, muzicii, sculpturii, picturii, istoriei.

2. Trebuie să fie un geniu prodigios al matematicii şi fizicii şi să fie dotat cu excepţionale talente inginereşti[14] pentru a putea concepe un submersibil precum

---

curburi). Nefiind siguri dacă această cabină se află în centrul acestui vas fusiform, poate că cifra exactă nu este decît de 18 sau 19 picioare.

7. Presupunem că, undeva în *Nautilus,* era o încăpere în care secundul se putea legăna în hamacul propriu într-o singurătate care să-l confere luxul.

8. N-a fost niciodată vorba de un careu sau o sală de odihnă pentru echipaj. După descrierea submarinului (pag. 105-126) e greu de imaginat unde ar putea fi situată o asemenea cameră. Doar dacă încăperea goală de lîngă casa scării care nu conţinea decît o masă şi cinci taburete *(pag. 73)* n-a fost utilizată vreodată drept careu. Totuşi, mobilierul sumar şi faptul că profesorul şi prietenii săi erau închişi acolo de fiecare dată cînd căpitanul dorea să-i îndepărteze, sugerează că această cameră era mai degrabă o carceră. Se poate pune o întrebare: dacă o închisoare de această mărime (20 de picioare lungime pe 10 lăţime, pag. 71) era necesară pe *Nautilus,* atunci cînd spaţiul este atît de preţios la bordul unui submarin, aceasta nu sugerează că Nemo se aştepta (şi poate acesta este şi cazul) fie ca echipajul său "devotat" să-i cauzeze probleme, fie să aibă un număr mai mare de alţi prizonieri la bord?

9. Cu excepţia instrumentelor de navigaţie suspendate de ziduri, a cîtorva articole de toaletă şi a unui număr oarecare de tablouri de mari proporţii (pag. 604), pe care, într-un mod inexplicabil, profesorul nu le-a remarcat în timpul primelor nouă sau zece luni ale sejurului său pe *Nautilus,* cabina lui Nemo conţinea doar "o cuşetă din metal şi o masă de lucru", ca şi două scaune (pag. 116).

10. Şi, Dumnezeu ştie dacă aceste apartamente erau private! Cu excepţia stewardului care-i servea cina şi care era atît de sever dresat încît nu cuteză nici măcar să manifeste umbra unui resentiment atunci cînd Ned Land l-a sugrumat pe jumătate (pag. 93), şi a secundului care nu apare decît pentru a nota poziţia submarinului pe hartă, nici un membru al echipajului nu pătrunde vreodată în partea din faţă a submarinului.

11. Aceea a Imamului din Moscat (pag. 114).

12. Astfel, la o lungime totală de 232 de picioare, dintre care 65 erau ocupate de sala maşinilor, 75 erau rezervate uzului exclusiv al căpitanului.

13. Se poate invoca puterea extrem de mare a lunetei. Să admitem că mărirea ei era de 20 sau 30 de ori. Dar oricine a utilizat un astfel de instrument ar răspunde că, dacă nu este montat pe un trepied instalat pe teren ferm, e practic imposibil să distingi ceva. Mă îndoiesc că pe o platformă agitată de tangaj poate fi utilizată eficient o lunetă avînd o putere mai mare de 10 sau 15 ori, ceea ce, în cazul de faţă, ar fi fost cu totul insuficient.

14. Motoarele *Nautilusului* sînt descrise ca funcţionînd numai cu electricitate (un submarin modern posedă, în general, două tipuri de motoare, unele electrice, iar celelalte Diesel), dar puterea lor extraordinară şi viteza de 50 de mile pe oră fac să bănuim că, în realitate, era vorba de motoare atomice. În plus, incredibila rezistenţă a *Nautilusului* o depăşeşte pe a oricărui alt submarin modern. *Nautilusul* rezistă la o coborîre pînă la o adîncime de 48.000 de picioare (pag. 451), de zece ori mai mare decît aceea atinsă în 1949 de un batiscaf care a coborît totuşi la o adîncime mult mai mare decît cea la care pot ajunge submarinele secolului XX. Geniul matematic pe care-l impune o astfel de reuşită tehnică depăşeşte cu mult cunoştinţele pe care le posedăm astăzi. Într-adevăr, se pare că o asemenea construcţie nu putea fi realizată decît de cineva care putea pune în practică principiul adaptării moleculare. Dar aceasta nu este decît o ipoteză.

Nautilusul.

3. Totuşi, şi ăsta-i un lucru straniu, se pare că experienţa lui practică navală nu e foarte extinsă. Nemo avea, fără îndoială, o anumită familiarizare cu maniera manevrării în momentul întîlnirii sale cu profesorul Aronnax, dar demonstrează curioase lacune în domeniu. Acest căpitan, care ar fi trebuit să fie un profesionist, se loveşte în mod constant - şi accidental - de obstacole: trei vapoare de pasageri (să nu le confundaţi cu cele scufundate deliberat), un iceberg, Maelströmul şi insula Gilboa. De altfel, chiar dacă pare să fie concepţia *Nautilusului* admirabilă, aceasta comportă elemente pe care un inginer maritim experimentat în mod sigur nu le-ar fi făcut să figureze pe un vas de acest tip. De exemplu, faţă de navele secolului trecut sau mai vechi - submersibile sau de suprafaţă - *Nautilusul* nu posedă un sparge-val. Cel puţin dacă platforma, uşor ridicată, nu-i ţinea loc, dar într-un mod puţin eficace, pentru că prora e perfect conică şi se termină cu un pinten ascuţit. Supraînălţarea platformei nefiind decît cu un yard deasupra suprafeţei apei, pe orice fel de timp şi la orice viteză, tonele de apă trebuiau perpetuu să lovească asupra cabinei de pilotaj, de fiecare dată cînd *Nautilusul* naviga la suprafaţă[15]. Trebuia să te expui la valuri neobişnuite - ca să nu mai vorbim de riscuri - atunci cînd stăteai pe această platformă în timpul deplasării *Nautilusul.* E uimitor să realizezi că modul în care era conceput *Nautilusului* subordona complet nevoile cotidiene ale navigaţiei eficacităţii combative. Întregul submarin este pinten blindat, dar niciodată n-o să găsim un astfel de pinten pe o triremă antică, pe o galeră veneţiană sau pe un cuirasat al secolului XIX. *Nautilusul* este un cilindru în formă de ţigară ale cărui extremităţi sînt ascuţite. Bastingajul e pliabil. În faţă se află o cabină de pilotaj, iar în spate o cuşcă din sticlă conţinînd un felinar electric. Ambele sînt retractabile. Prova se termină cu un pinten. Submarinul este, deci, fuzelat astfel încît să poată penetra un vas inamic aşa cum o face un ac. Un plan atît de extrem nu este necesar unei simple scufundări a unui vapor. El revelează o anumită sălbăticie din partea celui care l-a imaginat, necorespunzînd deloc imaginii unui om amar, decepţionat, cu inima generoasă, prieten al tuturor celor oprimaţi.

4. E evident că Nemo era autoritar, îi plăcea să comande şi era foarte impregnat de privilegiile castei sale[16]. Acest amestec de aroganţă şi conştiinţă de clasă se observă în mod curent în viaţă, dar îl regăsim, în special, la oamenii care au îmbrăţişat cariera militară sau învăţămîntul. Totuşi, Nemo dovedeşte în mai multe rînduri o deplină adversitate faţă de umanitate, trăsătură care nu e prea frecventă la militari, dar care se întîlneşte în mod constant la cei care exercită profesia de pedagog după ce au petrecut cîţiva ani aducînd lumina într-un mare număr de capete tinere.

5. În sfîrşit, morala căpitanului Nemo e dubioasă. Oricît de romantică ar fi lumina sub care ne sînt prezentate activităţile sale, ele nu rămîn mai puţin vinovate de distrugere, de crimă şi, poate, de jaf. În termeni mai clari, nu este altceva decît un pirat, un pirat care a ştiut să-şi convertească extraordinara cunoaştere ştiinţifică în scopuri financiare şi care întreţine pe pămînt un grup de agenţi secreţi, în mic număr, poate, dar răspîndiţi într-o vastă reţea care-i furnizează informaţiile necesare privitoare la preţioasele încărcături ale navelor în perioada anumitor întîlniri[17].

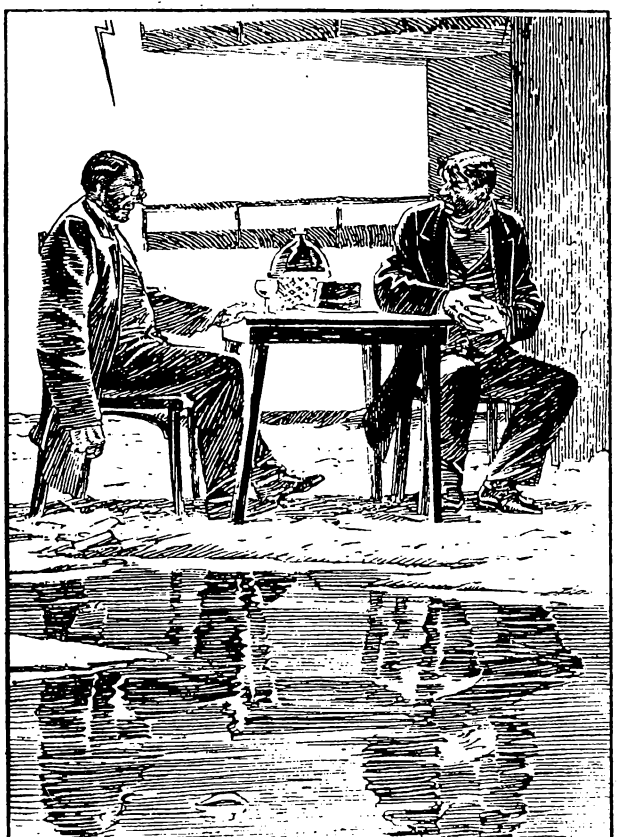

Aceste concluzii ne permit să avansăm acum ipoteza care a traversat deja spiritul cititorului. Nu este plauzibil ca portretul aceluia care este, de fapt, căpitanul Nemo în *20.000 de leghe sub mări,* să fie, în realitate, acela al sinistrului personaj binecunoscut de toţi, profesorul James Moriarty? Să examinăm anumite asemănări sau anumite diferenţe aparente dintre cei doi oameni.

a) Înfăţişare fizică: la prima vedere, Nemo şi Moriarty par să aibă puţine lucruri în comun, în afara frunţii largi şi a staturii înalte. Dar impresia noastră se modifică dacă luăm în consideraţie vîrstele lor. Pe timpul primei întîlniri cu căpitanul Nemo, în 1867, are între 35 şi 50 de ani. Totuşi, dacă ne gîndim la forţa, capacitatea sa de rezistenţă la durere, agilitatea sa devine evident că vîrsta trebuie să se situeze între 35 şi 40 de ani[18]. Se pare că nu există diferenţe[19] între Nemo şi Moriarty, pe care trecerea a 25 de ani să nu le poată explica. (Să notăm, în trecere, că identificarea Nemo-Moriarty ar rezolva o problemă care trebuie să-i fi preocupat pe mulţi specialişti în Sherlock Holmes. Moriarty putea foarte bine să fie furios şi gata să-şi rişte viaţa, gest asumat cu uşurinţă la Reichenbach, dar niciodată un ex-profesor de matematică, sedentar şi în vîrstă, n-ar fi putut spera să cîştige, chiar recurgînd la violenţe, în lupta cu un bărbat de 35 de ani, atletic, celebru pentru măiestria lui la box, lupte libere şi cu bastonul. Aceia dintre noi care profesează în învăţămînt au observat adesea cu gînduri omicide sportivii care se refugiau în ultimele rînduri ale clasei, dar niciodată nu se gîndeau să se bată cu ei cu mîna goală. Dacă Moriarty şi Nemo ar fi una şi aceeaşi persoană, problema ar fi diferită. Un ex-atlet de 60 de ani încă poate deţine o forţă mare, iar amintirea isprăvilor din tinereţe, ca şi experienţa luptelor violente, pot explica modul cum Moriarty, într-un moment de disperare, s-a hotărît să rezolve un astfel de atac[20].)

Căpitanul Nemo cu greu poate să se fi născut după 1831. Edgar Smith[21] a estimat

---

15. Faptul că timonierul poate să vadă doar din cînd în cînd drumul de parcurs explică, poate, numeroasele coliziuni suferite de *Nautilus.*

16. Să subliniem din nou că marinarii nu sînt admişi în apartamentul său şi că secundul nu are acces decît pentru a-şi îndeplini serviciul. În plus, modul în care îi tratează pe prizonieri arată că-l acceptă pe profesor pentru că este mai mult sau mai puţin egalul său pe plan social, dar că-l respinge pe Ned Land sau pe valetul instruit care este Conseil.

17. O organizaţie foarte complexă nu era necesară pentru că cea mai mare parte a informaţiilor puteau fi obţinute din ziare. Cititorul trebuie să remarce că *numai după* ce profesorul s-a întors pe neaşteptate în salon şi a fost martorul scenei în care Nicolas Peştele şi oamenii săi îşi primesc partea, căpitanul îi spune că lingourile de aur provin de la galioanele scufundate în golful Vigo. Nemo se simte obligat să inventeze o poveste pentru a-i explica profesorului scena la care a asistat. Dar versiunea lui nu corespunde deloc realităţii. Pe cît putem fi de siguri cînd afirmăm că aurul dat lui Nicolas pe 14 februarie (pag. 369) trebuie să fi provenit din jefuirea vaporului pe care căpitanul l-a scufundat pe 18 ianuarie (pag. 264).

18. Efectuează lungi plimbări subacvatice care-i epuizează tovarăşii, atacă un rechin enorm cu un cuţit de vînătoare, debitează cu securea o caracatiţă uriaşă şi-l trimite pe colosalul Ned Land la pămînt numai cu un pumn.

19. Există, totuşi, o mică dificultate: Nemo are ochii negri (pag. 74), pe cînd cei ai lui Moriarty sînt cenuşii (Casa goală, pag. 15). Profesorul Aronnax vede culoarea ochilor căpitanului a doua zi după coliziunea *Nautilusului* cu *Abraham Lincoln.* Este posibil ca, vorbind de "ochii negri", profesorul să descrie desfigurarea pe care şocul l-ar fi produs-o lui Nemo. E tentant să ne imaginăm că ochii căpitanului erau învineţiţi, dar există o explicaţie şi mai plauzibilă. Sîntem siguri că Verne a remaniat şi şlefuit manuscrisul lui Aronnax înainte de a-l publica. Dacă profesorul omisese să precizeze culoarea ochilor pătrunzători ai lui Nemo, Verne ar fi remediat în mod sigur această scăpare. Şi, ca orice bun romantic francez, n-ar fi scăpat ocazia de a-i atribui ochii negri proprii damnaţilor eroi byronieni din romanele gotice. Această convenţie literară nu trebuie confundată cu echivalentul ei anglo-american, superior, care cere ca toţi eroii să aibă ochi cenuşii şi reflexe de oţel.

20. Holmes pare să fie la curent cu capacităţile fizice ale lui Moriarty:
- Oh! fără îndoială: el ar fi încercat să mă ucidă! (Ultima problemă, pag. 435).

21. *The Napoleon of Crime,* Baker Street and Beyond (Morristown, New Jersey, Baker Street Irregulars, 1957).

că Moriarty trebuie să se fi născut spre 1846, dar o dată atît de tardivă pare puţin plauzibilă. Moriarty n-ar fi avut decît 46 de ani în momentul morţii sale. Descrierile care-i sînt făcute în *Ultima problemă* (pag. 422) şi în *Valea fricii* (pag. 25) evocă mai degrabă un bărbat de 40 de ani. Dacă îi datăm naşterea în jurul anului 1830, el ar fi avut 62 de ani în momentul morţii sale. Această vîrstă corespunde descrierii fizicului său şi datei aproximative a lui Nemo.

b) Nivelul educaţiei: Dl. Smith semnalează că Moriarty venea dintr-un mediu cultivat. Ca şi Nemo. Ambii bărbaţi erau amatori de artă. Nemo poseda 30 de pînze ale maeştrilor[22], şi Moriarty păstra, asumîndu-şi mari riscuri, un Greuze inestimabil în biroul său (*Valea fricii,* pag. 26).

c) Caracter: Moriarty era un profesor aparţinînd unei familii cu tradiţie militară (ştim că fratele său era colonel). El avea o personalitate atît de puternică şi se arăta atît de autoritar încît nefericitul Porlock cădea în patru labe la o simplă privire a acestui Napoleon al crimei. Moriarty, evident, nu manifesta nici un fel de simpatie faţă de umanitate. Am observat deja toate aceste trăsături la Nemo.

d) Informaţii biografice: e surprinzător să vedem cît de puţine lucruri cunoaştem despre viaţa lui Moriarty[23]. I-ar fi fost posibil, desigur, să dispară timp de trei sau patru ani[24], pe timpul cînd avea treizeci de ani, fără ca Holmes să-i remarce lipsa. Un criminal atît de machiavelic ar fi avut grijă să-şi şteargă toate urmele astfel încît nici măcar Maestrul însuşi să nu-i fi putut descoperi perioada cînd a trăit el, ca Nemo, după un sfert de secol[25].

e) Geniu matematic şi ştiinţific: a fost amplu demonstrat de ambii oameni[26].

f) Interesul purtat oamenilor de ştiinţă. Desigur, singurul lucru raţional pentru un căpitan pirat care i-ar fi găsit pe Aronnax, Land şi Conseil agăţaţi de platformă ar fi fost să le aşeze greutăţi şi să-i arunce peste bord. Un om practicînd crima pe scară largă n-ar fi avut nici un scrupul pentru a îndeplini un gest atît de insignifiant. Dar Nemo, biolog amator dar luminat, descoperise că unul dintre naufragiaţi era un zoolog celebru în lumea întreagă şi ale cărui opere se găseau în propria bibliotecă. În acel moment căpitanul, a cărui singură companie era un echipaj de mateloţi obtuzi, trebuie să fi simţit intens solititudinea intelectuală. Iată pentru ce a ocrotit viaţa lui Aronnax. (Să observăm, în trecere, satisfacţia şi suficienţa cu care Nemo-Moriarty îşi demonstrează superioritatea asupra unui coleg ca Aronnax. Fără nici o îndoială acest om fusese un profesor universitar.)

g) Un tînăr geniu matematic cu tendinţe criminale are toate şansele de a-şi începe cariera ilegală[27] angajîndu-se în activităţi care să-i permită utilizarea talentelor. Doar mult mai tîrziu, atunci cînd Moriarty a dispus de timp, capital şi baze care să-i furnizeze reţeaua de informaţii utilizată de *Nautilus,* abia atunci a fost în măsură să pună pe picioare o vastă organizaţie de hoţi de buzunare, tîlhari şi ucigaşi. Membrii unor asemenea cuiburi criminale nu se găsesc în număr prea mare în campusuri.

Deci îi este dificil autorului să reziste tentaţiei de a-l identifica pe profesorul Moriarty cu căpitanul Nemo, şi nu se poate împiedica să sugereze că Nemo a efectuat primul pas al unei cariere criminale spectaculoase, pe care Moriarty a sfîrşit-o cu un pas greşit care l-a aruncat pe fundul cascadei de la Reichenbach.

Traducerea: Ionuţ BĂNUŢĂ

22. Singurul tablou care pare să aibă o semnificaţie personală pentru Nemo este portretul unei tinere femei întovărăşită de doi copii, care este agăţat pe peretele camerei sale (pag. 604). Cititorul neavertizat presupune că acea pînză o reprezintă pe soţia, probabil moartă, a lui Nemo şi pe copiii săi. Dar nu este mai verosimil că, după ce a săvîrşit o crimă în masă extrem de singeroasă, tînărul Moriarty, care în epoca de început a carierei sale ar fi putut foarte bine să fie încercat din cînd în cînd de remuşcări, să-şi întindă braţele spre portretul care-i reprezenta mama împreună cu cei doi copilaşi, James Moriarty şi James Moriarty?

23. Cnf. Smith, op. cit. Moriarty şi-a scris tratatul despre binomul lui Newton atunci cînd nu avea decît 21 de ani. Această operă i-a permis să obţină o catedră de matematică. Dar a căpătat o reputaţie dubioasă şi a părăsit universitatea. S-a instalat atunci la Londra ca profesor ce dădea meditaţii pentru Şcoala militară (tradiţia militară reapare) şi a format o vastă reţea criminală. Nu cunoaştem nici un fel de date corespunzînd acestor diferite etape ale vieţii sale.

24. Este de-ajuns de amplu. *Nautilusul* a fost reperat pentru prima dată în 1866 şi Aronnax lasă să se înţeleagă că nu a mai fost văzut după 1868. E posibil ca Moriarty să fi înţeles că aventura era definitiv terminată după fuga lui Aronnax. Ar fi riscat mult prea mult continuîndu-şi activităţile acum cînd se ştia că *Nautilusul* era un submarin pirat. El a decis să se oprească atunci cît încă mai era vreme.

25. Totuşi, e curioasă observaţia apărută în *Chronological Holmes* de W. Baring-Gould (pag. 157-177) că, din douăsprezece cazuri în care Holmes se ocupă de afaceri tratînd aspecte maritime, zece se derulează în epoca în care Moriarty era în viaţă.

26. Pare limpede, cnf. lucrărilor semnate de M.A.C. Simpson, *The Curios Incident of the Missing Corpse;* BSJ, n.s. IV (1954), pag. 23-24, şi acelea ale lui Smith că Moriarty efectuase cercetări foarte înaintate în domeniul teoriei atomice. Am menţionat deja (nota 14) că motoarele *Nautilusului* erau, probabil, atomice.

27. Căpitanul Nemo a declarat că echipamentul *Nautilusului* a costat aproximativ două milioane de franci (*20.000 de leghe sub mări, pag. 135)* sumă de care e puţin probabil că dispunea tînărul Moriarty. Dar există creditul. Pentru că făcuse comenzi la mai multe întreprinderi diferite, omul a cărui *Dinamică a unui asteroid* stupefiase medilile ştiinţifice poseda, desigur, ştiinţa matematică necesară jonglării cu împrumuturile şi rambursările. Mă tem că Creusot, Pen and Co., Leard, Scott, Cail *et Cie,* Krupp, Hart au aşteptat mult timp plata facturilor.

Jurnalul S.F.

Alexandru VĂRZARU

ALTCEVA

DESPRE SPIN

În prim plan Spînul. Stă rezemat de un copac, scrie:

Poate m-am născut sub semnul păcatului, poate că undeva, sus, s-a hotărît ca eu să aparţin păcatului. Adevărul este, şi vi-l strig vouă, tuturor, că EU NU AM PĂCĂTUIT. Nu ştiu, nu ţin minte să fi păcătuit vreodată, să fi păcătuit cumplit, aşa de cumplit încît viaţa mea să se desfăşoare astfel.

O altă zi. Spînul rezemat de un copac scrie:

Nu ţin minte să fi avut vreodată părinţi, nu ţin minte să fi avut mamă, tată, familie. E o întrebare serioasă: cine m-a născut? Şi ca să mărturisesc totul, trebuie să spun că nici măcar copil nu ştiu să fi fost, nici tînăr chiar. Oricît mă chinui, nu-mi aduc aminte nimic din zilele acelea. Şi mi-e teamă cînd mă gîndesc că poate zilele acelea nu au existat niciodată. Cine sînt EU?

Spînul pare îngîndurat. Împrejurul său, pădurea arsă şi uscată răspîndeşte o tăcere apăsătoare.

Şi azi am fost trist.

Tristeţea e starea mea definitorie. Să vi-l închipuiţi întotdeauna pe Spîn ca pe un om trist. E groaznic să nu ştii cine, ce eşti. Eu nu am trecut, nu am viitor. Nu-mi amintesc nimic din ce-a fost. Ei nu vor să-mi lase nimic din amintirile mele. Nu am libertate. Sînt sclav. Mai mult decît sclav. Marionetă.

Aceeaşi zi, ceva mai tîrziu.

Eu evoluez pe scena unui teatru uriaş, într-un spectacol gigantic. Dar pentru cine este spectacolul? Cine nu vrea să-mi dea liniştea? Sînt doar o biată păpuşă pe care cineva o mînuieşte cum vrea. Şi ceea ce fac nu se potriveşte deloc cu ceea ce aş vrea eu să fac. Nu sînt un om rău, credeţi-mă.

Peste o altă zi.

Mă caut pe mine însumi. Degeaba. Adevărul este că mă cunosc bine. În perioadele lungi de inactivitate, cînd sînt singur poate ani întregi, cînd calul mă poartă luni de zile prin pădure, sau cînd noaptea, în loc să dorm mă uit pînă dimineaţa în adîncimea focului, singurul lucru ce-mi rămîne de făcut este să gîndesc. Credeam, într-o vreme, că ajungînd să mă cunosc, încercînd SĂ ÎNŢELEG, voi găsi CALEA, SCĂPAREA, NORMALITATEA. Mă credeam rău şi mă străduiam să devin bun. Prin cugetare am descoperit că sînt şi am fost întotdeauna un om bun. Şi atunci, DE CE pedeapsa?

Seara. Liniştea. Focul. Calul sforăie din cînd în cînd. Spînul se plimbă neliniştit.

M-am gîndit iarăşi şi am ajuns la concluzia că undeva, cîndva, am păcătuit. Am făcut un păcat aşa de mare, încît pedeapsa e pe măsură. Sînt pedepsit să nu-mi amintesc ce păcat am făcut.

Spînul e pe calul care-l poartă parcă la întîmplare. Aceeaşi pădure arsă. Acelaşi cer întunecat.

Există o chestie teribil de amuzantă şi contradictorie în toată povestea. Calul. Calul meu. Şi pe el am ajuns să-l cunosc bine. Îi cunosc fiecare pată de pe corp. Rănile, juliturile lui. O să se rîdă dacă spun că şi mirosul balegii lui îl cunosc.

De fiecare dată mă reîntîlnesc cu el. Nu mi l-au schimbat niciodată. E tovarăşul meu de singurătate şi tristeţe. E un cal trist. E vesel şi vioi doar cînd şi eu sînt vesel şi vioi. Iar eu sînt vesel şi vioi doar cînd joc teatru, mă prefac adică. Înseamnă că şi el se preface. Calul ăsta, calul ăsta al meu , ce păcate o fi făcut?

Zi obişnuită. Spînul e singur. Scrie.

Eu n-am vîrstă. Ba nu, am greşit. Vîrstă am, cam 35-45 ani. Vreau să spun că pentru mine timpul nu curge. Eu nu îmbătrînesc. Sînt poate nemuritor. Blestemat să fiu nemuritor. Eu n-o vreau.

E seară. Spînul a făcut un foc mare.

Ideea morţii mă atrage. Poate pentru că, printre altele, pentru mine speranţa mai înseamnă şi moarte. Am vrut de multe ori să mă omor. N-a mers. Dacă bag cuţitul în mine, dacă îmi tai venele, curge puţin sînge apoi se opreşte. Aş putea trăi cu un cuţit înfipt în gît. Cineva nu vrea ca eu să mor. Păcatul meu prezumtiv e prea mare, cred. Mai trebuie să ispăşesc. Cît? Pînă cînd? De ce?

Ziuă. Spînul plînge.

Cînd totul se termină, sînt osîndit la pădurea asta. Aici nu sînt oameni, nu sînt animale, nu sînt frunze verzi, nu sînt păsări. Doar copaci uscaţi şi arşi, întinderi înspăimîntătoare de copaci uscaţi, fără viaţă. Totul e moarte. Aici se aude doar liniştea. Nu e nici măcar vînt. Da să nu se creadă că cerul e vreodată albastru. Nu! E un cer gri-cenuşiu, veşnic plin de nori. Dar nici nu plouă vreodată. Aici, în timp ce tăcerea asta de mormînt îmi urlă în urechi, stau şi mă întreb: Pădurea asta, pădurea asta uscată, osîndită la tăcere, ce păcat o fi făcut?"

Spînul şi calul său par a aştepta. Se află la o răscruce de drumuri.

Pe acest fiu de crai eu trebuie să-l scot din pădure.Taică-său l-a trimis la frate-său să se facă împărat. Să se facă, n-am nimic împotrivă. Sînt însă o biată marionetă în mîna cuiva crud şi trebuie s-o fac. Să-l înşel.

Aceeaşi răspîntie. Spînul aşteaptă.

Prima dată n-a vrut. Era la început şi nu ştia ce înseamnă pădurea asta. Şi probabil că acasă l-au dădăcit destul să n-aibă încredere în străini. Şi mai ales în străini aşa suspecţi ca mine. Nici a doua oară n-a vrut. Dar era destul de nehotărît. Tăcerea pădurii l-a înmuiat. Era neliniştit. Nici nu-i greu.

Spînul e pe cal. Stă pe loc şi priveşte cu atenţie spre unul din drumuri. Pe acolo apare în galop Prinţul.

E a treia oară cînd îi ies în cale. A treia oară se reuşeşte întotdeauna. El arată deja altfel. Îi este frică. Stă ghemuit în şa şi priveşte speriat în toate părţile, ce mai, arată ca un pui de găină.

Spînul şi Prinţul sînt împreună. Călăresc foarte aproape unul de altul. Prinţul pare neliniştit şi se uită mereu în urmă. Nu vorbesc între ei.

Desigur că a acceptat. Cum spuneam, a treia oară se reuşeşte întotdeauna. Era atît de speriat că mi-era şi milă de el. „Te rog scoate-mă de-aici", m-a rugat cu un glas caraghios de subţire. Avea un tic, se uita în faţă, la stînga, dreapta, în spate şi iar în faţă... „Mi-e frică", mi-a mărturisit aproape plîngînd. Arăta ca un animal hăituit. „Ceva mă urmăreşte, e dincolo de copacii ăia, o să vină încoace, poate-i un balaur, scoate-mă afară, te implor". Realmente, mi-e milă pentru el. În locul lui aş înfrunta imaginarul balaur. Un balaur ar face un zgomot îngrozitor. S-ar sparge tăcerea în cioburi.

Pădurea a rămas undeva departe, în urmă. Prinţul e tăcut, are o privire fixă.

De fiecare dată cînd ies din pădure mă bucur enorm. Cum am trecut graniţa a apărut soarele. Prost zis a apărut. Nu. Pur şi simplu era acolo. Am văzut din nou nişte nori frumoşi. Sînt mari, albi, ca de puf. Şi am simţit din nou vîntul, un vînticel uşor şi călduţ care m-a înfiorat de plăcere. Cu Prinţul e altă treabă. Cred că s-a ţicnit puţin. Stă apatic tot timpul. Iar ei, Stăpînii, vor ca eu să-l înşel. Sînt doar o marionetă.

Spînul, nervos, se plimbă fără încetare pufnind din cînd în cînd. E seară, Prinţul a adormit lîngă foc.

Să-l ia dracu de neghiob. A împrăştiat apa. Acum va trebui să-l înşel. El a vrut-o, nu eu.

Spînul îl priveşte pe Harap-Alb care suspină prin somn.

El s-a repezit primul în fîntînă. E de înţeles. Îi era sete. Am strigat spre cer: „lartă-mă de la asta, nu vreau!!!" A TREBUIT, m-au forţat să iau capacul şi să-l pun pe gura fîntînii. După ce am aşteptat o vreme, l-am dat la o parte şi am coborît după el. Adormise.

Aceeaşi noapte. Culcat pe spate, Spînul priveşte stelele.

I-am luat actele, scrisorile şi armele. El s-a trezit pe seară. A ieşit din fîntînă complet înviorat. Cînd m-a văzut, s-a schimbat la faţă. „Sînt Spînul" i-am zis. S-a uitat disperat după arme. Bineînţeles că nu le-a găsit. A rupt-o la fugă, eu după el şi am fugit ceva-ceva pînă l-am ajuns, că era sprinten. I-am sărit în spate, i-am pus cuţitul în gît şi l-am pus să jure că-mi va fi slugă pînă la moarte. Şi l-am numit Harap-Alb.

Aceeaşi noapte. A început o ploaie puternică care a stins focul. Spînul nu doarme. Trîntit cu faţa la pămînt, cu braţele în formă de cruce, pare că se roagă.

Jur în faţa cerului că nu eu am făcut asta. Nu EU, nu EU, nu EU... nu e vina mea. De-ar fi fost după mine l-aş fi lăsat să plece. Păcatul ăsta nu-i al meu. Sufletul meu nu e hain. Eu, Spînul, sînt doar o unealtă, o biată marionetă în mîinile cuiva. Nu azvîrliţi pe nedrept blamul asupra mea! Nu merit asta! Ce-am făcut ca să merit asta?

E dimineaţă şi Spînul se pregăteşte de plecare. Harap-Alb nu vrea să se mişte şi Spînul e nevoit să-l urce cu forţa pe cal. Pornesc.

Plînge! Plînge tot timpul. Îl înţeleg. Crede că viaţa, pentru el, s-a sfîrşit. Viaţă de sclav. Are dreptate din punctul lui de vedere.

Plouă! A plouat şi azi noapte. Ploaia parcă mă spală de murdăria faptei mele.

Timp mohorît, bumitează. Cîteodată caii alunecă.

I-am zis: „Hai să ne batem, poate că mă omori". De două zile mergeam şi plîngea întruna. I-am pus o armă în faţă şi i-am zis: „Hai să ne luptăm în luptă dreaptă". S-a uitat la mine speriat şi mi-a spus pe un ton plîngăreţ: „Vrei să mă omori, nu-i aşa?" I-am spus adevărul: „Poate că vreau să mă omori", dar n-a înţeles. I-a fost frică să se bată cu mine.

Harap-Alb şi Spînul străbat sate şi cîmpuri.

Am stat şi m-am gîndit: „Sînt curajos?" N-am avut niciodată prilejul de a-mi arăta curajul. Viaţa mea evoluează între momente dinainte stabilite, n-are necunoscute. Altcineva hotărăşte pentru mine. Ştiu, de pildă, că după dealul din faţă e un rîu în care vom bea apă, că apoi urmează o pădure, apoi o cîmpie, apoi curtea Craiului Verde, noi vom bate la poartă, ni se va deschide, vom pătrunde în sala mare, împăratul va sta pe tron, îi voi da scrisorile, el va striga cu bucurie „Tu eşti nepoate... să sune trîmbiţele... a venit nepotul...". Toate le ştiu. Numai moartea nu ştiu cînd vine. Sfîrşitul îmi este ascuns. Asta e surpriza Stăpînilor.

Sala tronului. Peste tot sînt mese. Boierii beau, mănîncă. În mijloc, dar într-un plan mai îndepărtat, Spînul şi împăratul conversează. Spînul e vesel.

Spuneam de viitorul meu. În măsura în care o

linie dreaptă, deja trasată, se mai poate numi viitor. M-am rugat zadarnic! Ştiam că nu-mi pot schimba destinul. Dar îi rugam doar să modifice ceva în peisaj. Să schimbe şablonul ăsta care mă înnebuneşte. „Ce contează că o iau pe alt drum, le spuneam, ce dacă o iau pe alt drum dacă tot acolo ajung. ACOLO: Împăratul Verde tocmai citeşte scrisoarea. N-ajunge la sfîrşit...

„Tu eşti nepoate... să sune trîmbiţele... mi-a venit nepotul" şi sare pe mine şi dă-i, şi dă-i, îmbrăţişări, pupături, chiuituri... După aia, petrecere, mîncare, băutură. E simpatic. Mă trage spre el, mă pupă pe obraz ...

„Mai ia un pahar, măi nepoate... şi, ia zi, lu' tactu' tot îi mai place să..." şi se uită cu subînţeles la mine, şi începe să rîdă de ce-şi aminteşte. (Îşi aminteşte?) „Păi cum, sigur că tot cu..." fac eu, tot cu subînţeles, „ce crezi matale, că la bătrîneţe se dezvaţă omul..." şi iar rîde, cu hotote groase. Rîd! Mănînc şi rîd. Mănînc.

E noapte. Spînul stă culcat într-un pat.

E partea frumoasă a poveştii. Pe care o urăsc la fel de mult. E frumoasă fiindcă, pentru o noapte, reuşesc să uit. Reuşeam. Dar va urma prăbuşirea. Pînă atunci voi profita de viaţă. Şi-am să mă bucur de oameni, de soare, de zgomot, de copacii verzi.

În camera lui, Spînul scrie cu lacrimi:

Nu eu am vorbit aşa de aspru azi la masă. Nu eu am pronunţat condamnarea la moarte. Nu eu am dat porunca. Ei, Mînuitorii de marionete au vorbit prin mine.

Din Ancheta regală.

Mărturia slujitorului I.S.

„Cînd m-am dus să-l chem la masa Preafericitului Împărat am găsit uşa închisă. Am ciulit urechea şi-am auzit plînsete. Am bătut la uşă şi-am întrebat dacă binevoieşte a veni la masă. Nu cred că m-a auzit, fiindcă striga: „iartă-mă", „iertaţi-mă". După cum a fost pînă la urmă, cred că vorbea cu Dracu'. L-am chemat după asta pă Marele Paharnic".

Mărturia Marelui Paharnic

„...M-am dus la uşă şi-am auzit bocete. Spînul se ruga de iertare. Am bătut tare în uşă şi-am zis să vie la masă că-l aşteaptă Măria Sa. A zis că vine.

Am aşteptat să plece şi m-am furişat în cameră. Nici ţipenie. M-am închinat că am bănuit că e cu Necuratu'. Dară dovezi nu aveam."

De la fereastra camerei sale, Spînul priveşte în zare.

A plecat. Îşi va risca viaţa pentru nişte salate nenorocite, care nici măcar nu mi-au plăcut. Nu cred că va muri. Ciudat! NU CRED CĂ VA MURII DAR NU ŞTIU. E PENTRU ÎNTÎIA OARĂ CÎND NU ŞTIU CE VA URMA.

Măcar de-ar exista un viitor! Poate că există. TREBUIE SĂ EXISTE! El este fiul cel drag al Mînuitorilor de marionete. Totul e hotărît dinainte. Eu să pierd, el să cîştige.

Ancheta regală.

Mărturia căpitanului D.

„Mulţi de la curte au început să aibă îndoieli asupra lui. Am pus oameni să-l urmărească."

Mărturia omului de încredere nr. 1

„Nu prea stătea la palat. Umbla mult şi peste tot. Avea un cal foarte bun. Se ducea prin sate, vorbea cu oamenii, înnopta la han. Se plimba mult prin păduri şi pe cîmpuri."

Mărturia omului de încredere nr. 2

„Şeful gărzii m-a dat slugă la Spîn şi pot să adeveresc că era Dracu'. Mă lăsa la uşă să nu intru în camera unde făcea vrăji şi blesteme. Îl auzeam noaptea, la miezul nopţii, cum vorbea cu alţi diavoli. "

De cînd a venit Harap-Alb, Spînul stă închis în camera lui.

A adus salatele. Ca de obicei: e învingătorul. Ar trebui să înjur, să ameninţ, să clocesc planuri.

Nu vreau să-mi mînii stăpînii: ÎNJUR...

Sala tronului. De faţă e Spînul, Împăratul, Prinţesele, boierii şi Harap-Alb.

Pentru a nu ştiu cîta oară, prinţesele l-au pus să povestească despre cum a scăpat de urs. Şi el povesteşte. Are un fel special de a povesti. Vorbeşte bine, pune suflet în ce spune. Parcă vezi ursul cum se trezeşte şi vrea să-l prindă. La fiecare mişcare a ursului, aşa cum o zugrăveşte el, prinţesele ţipă şi-şi dau ochii peste cap. La sfîrşit batjocora lui răzbate în cuvintele pe care, deşi i-am interzis să le mai folosească, le spune: „Şi am făcut toate astea pentru gloria şi faima nepieritoare a binecuvîntatului meu stăpîn".

Înciuat în camera sa, Spînul măsoară cu paşi mari camera. E nervos:

Răzbunarea Stăpînilor e crudă. Crudă, ăsta-i cuvîntul. Sînt singur pînă şi printre oameni.

Dar oare sînt oameni?

Toţi mă ocolesc. Toţi sînt orbi. De ce nu mă văd cu Mine? De ce se lasă minţiţi de exterior?

Acelaşi zi. Aplecat deasupra caietului.

Nu ştiu de ce mai scriu. Oricum ştiu atît de bine ceea ce o să se întîmple. Au să mi-l fure. „E cartea lu' Dracu', vor spune, e cartea lu' Dracu'. S-o dăm flăcărilor. Da, ştiu al dracului de bine ceea ce o să se întîmple, deşi nu s-a mai întîmplat niciodată. Încă o uşă? Cine ştie? Cine ştie?

Noaptea.

Regina se uită la mine cu scîrbă. „Verişoarele" mele sînt ţîfnoase de dimineaţa pînă seara şi le găsesc mereu cu nenorocitul de Harap-Alb. Doar regele e al dracului de vesel cînd vorbeşte cu mine. E fericit pînă peste cap că are un urmaş la tron. Moşneguţul ăsta simpatic va avea nişte surprize.

Ancheta regală.

Mărturia secretă a Prinţesei nr. 1

Mi-e grozav de ruşine pentru ceea ce voi mărturisi. Totuşi, datorită mie, un impostor ca Spînul nu a reuşit să ia tronul bunului nostru tată şi împărat. Pentru început trebuie să recunosc că, deoarece am rămas fată bătrînă, am avut unele relaţii cu bărbaţi de condiţie mai joasă. Cînd a venit Spînul la curte am remarcat pe sluga lui, Harap-Alb, (despre care am aflat ulterior cine era), astăzi prea fericitul nostru împărat. Era frumuşel şi mi-a plăcut la nebunie de el. I-am dat de mai multe ori de înţeles că-l plac. Părea timid. După ce a adus salatele din Grădina Ursului, m-am îndrăgostit de-a binelea de el. Chiar în seara aceea m-am dus la el. I-am zis că-i dau voie să facă orice cu mine. Nu părea prea dornic. L-am întrebat de ce nu vrea. A dat din umeri. Am zis: „Nu poţi?". „O, să nu te gîndeşti la asta", a răspuns el rîzînd. „Nu vrei?", am întrebat din nou. „Nu", a zis el. „Ai pe cineva, vreo ibovnică?" „Nu", „Nu mă placi?", „A, ba da, ba da, te plac". L-am pus să jure. A jurat. „Care-i motivul, totuşi?" l-am întrebat. A stat nitel pe gînduri, brusc îmbufnat, şi, deodată, a zis încet, cu o ură care m-a înfiorat. „Spînul". „Te referi, poate, la stăpînul tău, Prinţul, nu-aşa, slugă netrebnică? Cum îţi permiţi să-i spui aşa viitorului Împărat?" S-a uitat la mine speriat, intimidat. M-am apropiat de el şi i-am zis: „Îţi jur că n-o să-i spun niciodată despre noi doi". Tot n-a vrut. Eram nervoasă. Am ţipat la el. „O să-i spun că l-ai vorbit de rău!" Privea în pămînt tot timpul. Aşteptam un răspuns. Mi-a mărturisit ceva în genul: „Există un motiv pentru care nu pot şi nu vreau s-o fac, căci dacă aş face-o ar fi un păcat înfiorător, nu numai pentru mine, ci şi pentru tine". După asta am plecat. Nu i-am spus Spînului nimic, deşi eram furioasă la culme. Îmi treceau prin cap tot felul de idei şi mă gîndeam la motivul care-l făcea pe Harap-Alb să se împotrivească. Şi aşa, nu ştiu cum, am avut o scînteiere a minţii care m-a înspăimîntat. Era adevăratul motiv. Nu ştiu cum am putut să mă gîndesc tocmai la el. Poate că Dumnezeu mi-a trimis gîndul ăsta. M-am frămîntat toată noaptea şi mă întrebam dacă nu cumva Harap-Alb e adevăratul Prinţ? Atunci n-am spus la nimeni.

Spînul stă pe un scaun cu picioarele într-un lighean cu apă. Un servitor îl spală. Spînul are un aer trist.

Toată lumea îl preamăreşte. Eu, ca viitor împărat, am trecut pe planul doi.

A mia oară le spune cum a luat-o la sănătoasa din faţa nenorocitului ăla de urs. Ce-or găsi la el? Îl cunosc bine pe Harap-Alb şi ştiu că e un dobitoc prost şi fricos. Dar ce poţi face împotriva celor ce mînuiesc marionetele? Cînd eu însumi sînt o marionetă.

Ancheta regală.

Mărturia Prințesei nr. 1

„Am început să-i observ pe Spîn și pe Harap-Alb și cu fiecare ceas ce trecea mă convingeam că Harap-Alb e adevăratul prinț.

Cu două zile înainte de cea de-a doua mîrșăvie a Spînului am vorbit cu șeful gărzii și i-am spus toate bănuielile mele. Părea foarte interesat. A zis că se va ocupa personal de această afacere delicată și că mă va informa."

Ancheta regală.

Mărturia căpitanului D, șeful gărzii

„În mare taină am trimis o ștafetă cu porunca de a aduce grabnic descrierea amănunțită a înfățișării prințului".

Spînul este singur în camera sa.

Stă pe scaun, apoi se ridică, face cîțiva pași, se întoarce și se așează la loc. Din nou se ridică, iar se plimbă, iar se așează...

Nimic nu este mai supărător decît norocul prostului. Simt cum mă schimb. Cred că îl invidiez pe Harap-Alb. Fiindcă e Prințul și eu... În definitiv Prinț, Spîn, tot marionete se cheamă.

Sala tronului.

Spînul așezat pe tron își imaginează că primește boierii în audiență.

De data asta am vrut. Nu știu cît a fost voința Stăpînilor, dar și eu am vrut. VREAU SĂ MOARĂ. Se spune că nu se poate apropia nimeni de cerb, că are un ochi fermecat ce omoară pe oricine. Să-l ucidă, VREAU să-l ucidă.

Ancheta regală.

Mărturia omului de încredere nr. 2

În ziua cînd l-a trimis pe Harap-Alb, după pielea cerbului, Spînul a fost altfel. S-a purtat cu mine ca un animal. Se supăra din orice și nu s-a lăsat pînă nu mi-a tras zece bice pe spinarea goală că mai am și acum răni și semne pă spate și pă gît. După aia m-a pus să chem lăutarii să-i cînte.

Ancheta regală.

Mărturiile prințeselor

„Aveam iatacul chiar sub încăperea în care dormea el. Noaptea aceea a fost groaznică. În primul rînd, ne gîndeam cu toate la bietul Harap-Alb și nu puteam să dormim. În al doilea rînd, pentru că Spînul a adus lăutari și au cîntat toată noaptea".

Ancheta regală.

Mărturia cobzarului

„Noi am cîntat la mulți împărați și boieri. Fiecare petrece în felul său. Așa și cu boierul care ne-a chemat atunci. Dacă ziceți să-i zic Spînul, așa i-oi zice. Ne-a spus să ne așezăm într-o roată mare, cu el în mijloc, a zis cîntați și să nu vă opriți și a început să joace și mă jur pe mama mea că n-am văzut om să joace ca el în viața mea. Juca cu foc și-și scăpărau călcîiele și se învîrtea ca un titirez de la unul la altul. Și-a avut o viagă-n el ca nimenea c-a jucat așa pînă dimineața, de ne erau brațele grele și pleoapele de plumb și ne blestemam mamele că ne-au născut și el tot nu se lăsa și ne tot striga că ne va tăia capul dacă ne vom opri. Da', nu ne-a părut rău, că ne-a plătit regește."

Felcerii palatului îl îngrijesc pe Spîn care stă întins într-un pat mare. Are febră. Gurile rele spun că a făcut o zbatere puternică la inimă cînd l-a văzut pe Harap-Alb că vine cu pielea cerbului. Ceilați au spus doar răceală

A venit și cu pielea cerbului. Iar a scăpat. L-am tras deoparte și l-am întrebat cum a făcut. „Păi, a zis el, așa și pe dincolo". „Mă, tu să nu mă minți pe mine" și i-am tras o palmă de-a căzut pe jos. Seara m-am îmbolnăvit. Undeva, jos, el le povestește la toți cum a făcut. Degeaba le spun să închidă ușile. Cuvintele lui parcă intră prin pereți, prin podea. Îl aud cum se laudă de parcă ar fi lîngă mine și batjocura necruțătoare îi răzbate din nou în cuvinte: „și am făcut toate astea pentru gloria și faima nepieritoare a binecuvîntatului meu stăpîn". Aud și chicotitul obraznic al celor trei prințese.

Ancheta regală.

Mărturia Prințesei nr. 1

„Cîteva zile înaintea celei de-a treia mîrșăvii a Spînului, care s-a terminat totuși cu bine, m-am dus din nou la Harap-Alb: „Tu parcă n-ai fi slugă. Tu ești mai distins chiar decît Prințul" am aruncat așa, o idee. S-a înroșit numaidecît. „Nu zău" a spus, „da" cine crezi tu că pot io să fiu". „Nu știu," am făcut eu pe mirata, „dar arăți ca un prinț". Era foarte încurcat. Se plimba cu pași mari prin încăpere. În seara aia am aflat tot de la el. Mi-a plîns în brațe ca un copil. Sper că-și aduce aminte și acuma. Cu plăcere cred. Am vrut să-i spunem imediat regelui. El nu vroia în ruptul capului. Îi era frică cumplită de Spîn. M-a pus să jur că nu voi spune la nimeni taina."

Spînului i-a revenit pofta de viață. Acum mănîncă.

L-am trimis pe Harap-Alb să-și caute moartea pentru a treia oară. Ulciorul nu merge de multe ori la apă. Dacă reușește devin rege. Dacă nu reușește atunci tot o să-mi aducă o soție și voi avea grijă să-l trimit la mama dracu'. Dar după cîte am auzit de Împăratul Roș' și de fiică-sa...

Tot castelul tremură. Nimeni nu știe de ce sus, în odăile sale, Spînul își revarsă furia pe obiectele ce-i ies în cale. Se aude cum sparge farfurii, pahare, cum rupe mobilele, cum aruncă cu scaunele.

M-a trădat! M-a trădat c-o fustă. Sînt condamnat, sînt pierdut. Toate blestemele să cadă pe capul lui! Dracu' să-l ia de nenorocit! Am fost la bal și capra a mai mare dintre odraslele regelui mi-a cerut să dansăm. Ei bine, cum o iau în brațe, mi se apleacă la ureche și-mi zice drăgăstos „Spînule". Am înghețat. Să mor nu alta, cînd am auzit-o. Am vrut să par nepăsător și i-am zis pe un ton distant. „Da' cine, mă rog frumos, ți-a șoptit ție asta?" „Păi, mi-a zis ea rîzînd, păsărica aia de alaltăieri mi-a ciripit-o, și nu numai asta, și altele mai grozave". N-a observat c-o mînam înspre un colț mai întunecos. Ca să-i distrag atenția am întrebat-o ce alte lucruri i-a mai spus păsărica. „Ei bine, zice, mi-a ciripit că un impostor s-a substituit unui prinț, prinț care acuma e slugă și-și riscă viața pentru toate nenorocirile ce-i trec prin minte impostorului care vrea să ajungă împărat în locul prințului". Mi-a spus toate astea într-o singură frază, pe nerăsuflate. Voia să mă jignească, să mă doară, să mă facă să tremur în fața ei, asta voia ea. În loc să tremur am strîns-o de gît, eram în colț, era penumbră, lume puțină, nu vedea nimeni. Hoașca dracului, a apucat să țipe și s-au adunat unii. Le-am spus la toți că am vrut s-o sărut și-mi pare rău, mi-am cerut scuze. Ea n-a negat, apucasem să-i suflu că Harap-Alb e legat cu viața de mine și că dacă ea va spune ceva, el moare. El e oricum un om mort. Ea e moartă deja. Cum ajung împărat, cu mîna mea îi omor pe amîndoi.

Ancheta regală.

Mărturia căpitanului D, șeful gărzii

„Trimișii au sosit din misiune la o lună după plecarea lui Harap-Alb după fata Împăratului Roș. Oamenii mei i-au însoțit de la graniță și le-au putut oferi cei mai rapizi cai. Au adus portretul prințului și mi-au spus că în curînd va sosi și spătarul V.S. ca martor. Fiindcă măritul oaspete avea o vîrstă înaintată n-a putut călători cu viteză.

M-am putut convinge lesne de adevăr și am organizat partea finală cu multă prudență. Confruntarea a avut loc după sosirea în taină a spătarului V.S. L-am arestat pe Spîn noaptea. Nu a opus rezistență și n-a protestat la citirea demascării. L-am dus în temnița de sub castelul vechi".

Fragment din tomul „Tinerețea mea" al Prințesei nr. 1

„Am știut de ceea ce se pregătea de la căpitanul D, șeful gărzii, care mi-a mărturisit că se temea de un singur lucru și anume reacția tatălui nostru, atunci împărat, azi trecut în lumea celor drepți. Spînul a fost arestat noaptea, în taină. Noi, prințesele, eu în special, așteptam dimineața cu groază, dar și cu *bucurie*. Ne era frică. Cu asentimentul căpitanului D. am hotărît să lăsăm să treacă dimineața pînă să-i spunem.

La amiază se adunase ca de obicei lume în sala tronului. Era și căpitanul D., era și spătarul V.S. cu delegația. Deja mulți cunoșteau ce se întîmplase și așteptau cu interes mersul lucrurilor. Apoi a venit și tata și a văzut imediat că Spînul nu-i cu el și ne-a întrebat unde este nepotul lui drag. Eram fiica cea mare, așa că i-am spus eu. „Tata, am zis, trebuie să-ți spunem că dumneata și noi toți am fost mișelește înșelați de cel ce s-a dat drept fiul unchiului nostru. Tată, am mai spus eu repede, Spînul ăsta e un impostor, un ticălos, ne-a păcălit pe toți, adevăratul prinț e Harap-Alb."

Tatăl meu a făcut, cum se știe, o criză de inimă ce era cît pe ce să-l răpună. Inima dînsului a fost prea slabă. Eu am leșinat. Tatăl meu a fost în primejdie să moară o săptămînă întreagă. De-abia după aceea și-a revenit. A putut astfel să-l primească pe spătarul V.S. și pe căpitanul D. de la care a aflat amănuntele afacerii. Pe Spîn a vrut să pună să-l omoare, dar căpitanul D. a insistat să-l țină în viață pînă la sosirea prințului Harap-Alb, pentru că Spînul refuza să vorbească."

Ancheta regală.

Mărturia unui aflat acolo cînd a fost să se întîmple

„Se dase strigare că a venit Harap-Alb cu fata năzdrăvană a Roșului ș-am fugit repede la curtea regelui. Pe împărat îl scoseseră cu tron cu tot în curte și era cu fetele lui, toți îmbrăcați frumos, de sărbătoare. Era mulți oșteni, mulți boieri, așezați de-o parte și de alta, pe drum. L-am zărit și pe Spînul care se dase drept nepotul împăratului. Era legat la spate și-l păzea un soldat. Acuma, bag seamă, că era doară numai unu și d-aia s-o întîmplat ce s-o întîmplat. Eram acolo și am văzut că Spînul l-a lovit pe soldat și i-a luat sabia și a fugit pînă la calul lui Harap-Alb și l-a tras jos și i-a zburat capul înainte să sară cineva să-l împiedice. Au sărit abia după aia și l-au tăiat cu săbiile și l-au împuns cu sulițele. Ș-apoi unu care era mai mare acolo a pus de i-au legat ciotu de cal și-a tras unu un lat de sabie peste dosu calului de s-a speriat biet animal și-a luat-o la fugă cu Spînu tîrîș."

Ancheta regală.

Declarația căpitanului D, șeful gărzii

„Chiar de a doua zi am avut informații că Spînul era viu. Au venit vești cum că fusese zărit pe cal îndreptîndu-se către graniță. Este un mister cum a putut să învie, fiindcă eu însumi mi-am spălat spada în sîngele inimii lui. L-am văzut ultima oară și avea un chip de nerecunoscut. Noi toți l-am ciopîrțit. O dovadă în plus că era Necuratu'."

Spînul stă prăbușit în șa, dar nu este rănit. Are fața plînsă. În jurul lor e cîmpia uscată, deasupra un cer mohorît, plin de nori.

Nu, n-am murit. Păcatul meu, dar care păcat, e atît de greu încît nu mi se îngăduie nici măcar moartea.

Se petrece întotdeauna la fel.

Mînuitorii de marionete îmi dau un rol în care EU nu particip, piesa se sfîrșește și sînt din nou osîndit la existența asta fără trecut și viitor.

Problema care mă obsedează este păcatul. Care e păcatul? Rolul meu, condiția de marionetă nu-mi îngăduie să trec peste scenariu.

Singurii care fac totul sînt Stăpînii. Dacă mint, dacă înșel, dacă ucid, nu EU, ci El sînt cei care mint, înșeală, ucid.

Dacă există undeva dreptate și adevăr, El ar trebui să recunoască asta.

Eu sînt un om bun, credeți-mă.

La orizont apare o linie neagră

Este pădurea.?!

© pentru această versiune Adrian Bănuță

Ionuţ BĂNUŢĂ & Mirel PALADA

strâ-baterea cîmpiilor a(e)lizee: de-a asfinxierea

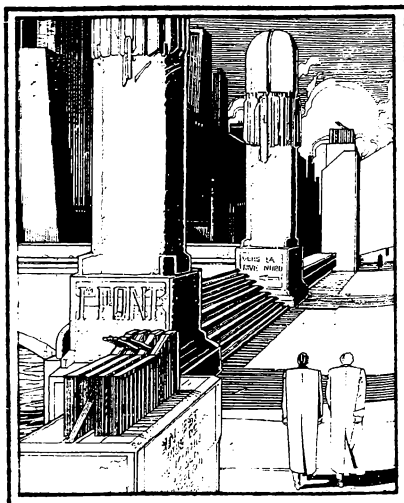

şi-atuncea cronos a luat-o-n barbă de la dzeus. mai bine spus la vreun lat de palmă deasupra bărbii. de-a curmezişul. gîtului.

că era cu capu-n jos.

oricum, era mai bine decît în cazul lui uranus, care-o încasase tot la o palmă. dar sub buric. de la cronos, bineînţeles. c-aşa merg lucrurile. c-aşa se scrie istoria. cu acu' în colţu' ochiului spre a-ţi fi de luare aminte, după cum ziceau vechii arabi.

...chestiile astea ni le-a zis un individ dubios, cocoţat într-un vîrf de stîncă. stătea ca vaca şi se holba la noi cu pupilele lui verticale de felină rebutată şi se dădea grunjos. avea o voce de giaşpapir, d'ăla de prost gust care mai mult zgîrie, decît şlefuieşte. da' se vedea pe el că era al dracu' de şlefuit. lucea, nu alta. de slinos ce era. un păduchios, asta era.

)veto: conform 50% de autor (recte emiru') respectivul nu era deloc păduchios. în concluzie, făcînd o medie literară, s-a ajuns la un compromis: în zilele cu soţ era, iar în cele fără soţ nu – atunci se dovedea doar un personaj misterios. în momentul povestirii eram în 30 februarie, deci era păduchios. n. yob.(

Nu era, dom'le, zău că nu era, eu l-am văzut mai bine, că eram mai aproape decît el. Individu' ăsta de care povestim noi aici în contradictoriu-era într-adevăr cam jigărit, dar degaja mai degrabă un aer aşa, mistic, de te trecea cu fiori. Chestie asta am simţit-o mai ales cînd tipu' a continuat, cu aceeaşi voce cavernoasă:

...da' să ştiţi, gagiilor, că ăştia au fost mici copii pe lîngă voi. Voi chiar că aţi luat-o în freză urît de tot. la ziceţi-l lu' moşu', cine merge dimineaţa în patru picioare, ...ETC?

Am schimbat priviri perplexe:

– Auzi, măi colega, ăsta face mişto de noi sau chiar se crede Sfinxu' de pe Marte?

– Din faţa Tebei, nu de pe Marte, mă corectă Yoban. Dar nu asta contează acum.

adevărul este că cheibosul ăsta care-mi otrăveşte existenţa cu organismul lui mizer şi rahitic habar n-are de nimica *ăsta fiind eu?* evident! şi nu mă mai întrerupe că nici eu nu te-am întrerupt pe tine! ş-acu' mi-a'c aminte că din cauza ta mi-am părăsit postul ăla gras de preot al lui tezcalipoca din urbea marelui monctezuma.

)într-un colţ emiru' rumegă gînduri negre de răzbunare. n. em.(

deci! să revenim! ne întîlnirserăm cu păduchiosu' din vîrful stîncii şi gagiu' avea tupeu' să se dea la noi. Eu m-am uitat cam chiorîş (de cînd m-am luat după bezmeticu' ăla de herakles - care se dă viţă de zeu, nu de vie - prin mlaştinile iernei m-a apucat aşa, un fel de scurtă de nerv - nervul doi (2, adică) - ăla care mă împiedică să-l mai rotesc ca pe vremuri (ochiul, nu nervu') *eu ţi-am spus să nu-ţi pui mufă în orbita dreaptă* e vorba de aia stîngă, imbecilului! iertaţi-l că aşa face cînd se îmbată: confundă stînga cu dreapta - şi cînd mă gîndesc cum se băteau eriniile pe el... o tempora, o lungea, o amîna. şi tot degeaba!) asta el c-aşa merg lucrurile. c-aşa se scrie istoria.

Şi-atunci îi smulg furios tastatura din mîini, îl înjur de cristoşi şi ia fiţi atenţi aici la mine să vă spun eu cum stă treaba de fapt cu Yoban ăsta. Întîi şi-ntîi, îl mai bag o dată-n mă-sa, să nu mă mai jignească el în text. Punct. Secundo, cînd a fost chestia aia cu smîrcurile lernoase, de fapt a ajuns acolo că l-a alergat Herakles, nu că s-ar fi luat el după el. (Adică Yoban după Herkulan, înţelegeţi voi...) e adevărat că m-a alergat herakles, da' ne antrenam pentru maraton (sex-fingheru' e-n susi). *Măi tată, şi l-a alergat pînă l-au sărit ochii din cap, nu numai ăla stîngu' sau ăla dreptu' sau ăla mijlociu', cum pretinde el. Şi eu l-am spus să nu-şi pună mufă în socket, da' el nu şi nu, că vrea input direct în occipital. Da' ia mai dă-l în mă-sa încă o dată, să vă spun mai bine cum e cu sfinxu' ăsta. Sfinxul aşteaptă neclintit, cu un rînjet de satisfacţie pe figură, convins că –*

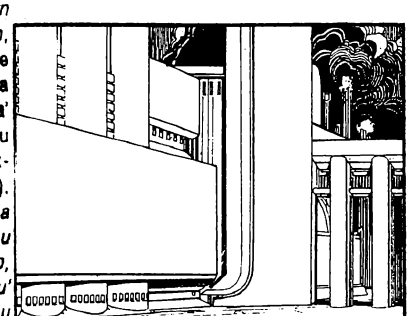

de unde rînjet de satisfacţie? care rînjet de satisfacţie? ăsta numeşti tu rînjet de satisfacţie? să ti văzut la mine rînjet de satisfacţie cînd i-am ţinut locul lui herakles la munca ala cu cele o sută de fecioare (că el săracu' avea o criză de prostată şi făcea coadă la tufişurile din grădina regală a lui augias). e-he-hei ăla da rînjet! e adevărat că spre dimineaţă eram cu gîtu' cam strîmb şi aveam şi-un tic nervos de parc-aş fi vrut să-mi muşc urechea stîngă, da-ncolo eram dă nu să poate. greuceanu nu altceva. *se laudă, se laudă!* invidiosule! păi bine, bă, ţîcă, vrei să le zic cum te tîrai prin grădina hesperidelor –

Stop! Stop stop stop. Eu, Emir al-Adhallab, nu m-am tîrît niciodată prin nici o grădină. Asta să vă intre bine în cap! (De fapt, m-am tîrît o dată, cînd eram mic de tot şi taică-meu, Allah să-l ierte, făcea cu mine lecţii de introducere în nobila artă a sanyassinilor, da' asta nu intră la socoteală, că se petrecea în inima deşertului.)

erau lecţii de intrat în sanyassiazat cum sînt io centaur de apă dulce. *Ăla-i ciclop, deşteptule!* era o celulă a amărîţilor de assasini, ciraci de-ai lu' ali baba, barabulă ăla care a avut o daraveră *daraveră sau daravelă? parcă e totuşi daravelă* cu djinul cu patruzeci de înfăţişări şi tu mai taci dracu' din gură că-ţi înşurubez vorbitoarea în jurul gîtului de te iau ai tăi drept derviş urlător, nu retardat cum te ştie o lume întreagă –

te ia mama dracului te ia mama dracului te ia mama dracului te ia mama dracului te ia mama dracului te ia mama dracului te ia mama dracului te ia mama dracului te ia mama

ăsta s-a blocat, săracu'l c-aşa merg lucrurile. c-aşa se scrie istoria.

dracului te la mama dracului te... Gata. M-am răcorit. Că veni vorba de şuruburi, l-am văzut ieri pe amărîtul ăla de Hermes – dacă vă întrebaţi care-i legătura cu şurubu' aflaţi că nu-i niciunal sau este? este - fleţilor că avea un caduceu *îl omor!!! IEŞI DIN TEXTUL MEU!!! Asta (chestia cu caduceu') vroiam să o spun eu* –

v-am zis eu că i s-a paradit şi bruma de inteligenţie şi logică rămase pe p e r e ţ i receptaculului capilar: care textul lui, de unde textul lui? a vrut să zică bucăţica lui de text! acu' c-am lămurit lucrurile să ne întoarcem cu şapte paragrafe în urmă.

...Ba italicele reprezintă textul meu! Dacă te mai bagi peste mine o singură dată, îmi iau editoru' de texte şi plec! da' nici tu să nu te mai bagi peste mine! *Bine.*

...Spuneam de Hermes. M-am întîlnit ieri cu el; era tare plouat, îi căzuse un şurub de la sandalele pe care i le adusese Teseu din Asia Mică şi acu' ajunsese pedestru. (Nu pédé, dobi, ci pedestru!). Un pedestru care-şi călca aripile-n sandale.

io n-aş fi chiar aşa de sigur. s-au auzit oareşce zvonuri, ba a scris şi la gazeta olimpului de afacerea cu efebu' ăla, handicapat hormonal, cică a fost o adevărată hormoniadă în sălaşul trismegieşesc. şi-n plus emiru' ăsta are în mod clar neuronii amanetaţi pe o perioadă nelimitată, fiindcă ieri nu avea cum să se întîlnească el cu hermes pentru simplul motiv că ieri a fost mîine!

Da, şi mîine a fost altădată, şi dacă e altădată, atunci sigur e Belgia! Du-te, mă... Chestia mai dureroasă e că te-ai cam lins pe bot, Yobane, de baftă în comenţi! (Ce mama dracului mai scriu eu acuma, că iar se bagă involuatu' peste textu' meu...) Da, de ultima şuşă a lu' Şefu'. Zice-se c-ar fi agăţat-o pe una, Europa, ar fi ieşit ca paricopitatu' din mare şi gagica, gata a şi dat pe spate. Adică pe spatele taurului. Dacă aude Hera, ceea ce e foarte probabil, şi-a dat foc la pălărie domn' Dzeus al nostru.

în primu' şi-n primu' rînd că pe hermes îl am la mînă c-o poză de pe cînd fura cireada lu' gigolou' ăla de apollo, iar de negoţ m-am lăsat de mult. acu' învîrt nişte afaceri cu softuri panslavice în machu pichu unde mă am bine cu quetzalcoatl, iar dzeus e pă dinafară. şi, oricum, chestia cu pitipoanca a fost lejeră dă tot, că ea le-avea cu curentu' ăla de-i zice naturism, aşa că se naturisma pe plajă făcînd nudism. *În pielea goală.* oricum, hera o are angajată (sau anga-jantă, sau anga-geantă) la serviciul de informaţii pe cassandra (şi asta de vreo nouă luni, de cînd se chinuie dzeus s-o vomite pe atena... apropo, ţi dai seama cît de multimoral e tipu' dacă a conceput-o cu capu'?) şi-are ea grijă să mediatizeze toate celea. da' bine că n-o crede nimeni. sau aproape nimeni. cel puţin săracul herakles, cînd a auzit de nevastă-sa că-l traduce cu nessus (ăl de-a făcut contract de sponsorizarea pentru ăla de la brainconf) şi-a rupt cămaşa de pe el şi a mîncat-o. c-aşa merg lucrurile. c-aşa se scrie istoria.

Se zice că pe urmă, mai tîrziu, de necaz şi-a tras pe el cămaşa cealaltă, că de fapt ar fi ştiut că era capcanizată. Îţi mai aduci aminte, măi Yobane, cînd îţi spuneam eu pe vremuri că pîn' la urmă o s-o păţească rău de tot dacă n-o să stea acasă, după fundu' muieri. Uite c-am ajuns şi profeţi! îmhî, o să-ţi spun de-acu-ncolo isala a lu' iahve. noroc că nu eşti în pustiurile natale. Just.

da, mă, săracu' de el. da' ce pomană i-a făcut nevastă-sa, cum dracu' o chema? ceva cu a, parcă. *Angelica?* nu. oricum, o fi vrut să-şi răscumpere păcatele, aşa, de ochii lumii olimpului. şi–

Auzi, da' Sfinxu' ăla nu ne mai mănîncă o dată?

şi sfinxul, plictisit tracasat *exasperat* de lipsa de atenţie, s-a repezit ca *simunul* tornada *leul* jaguarul *hoitarul* condorul asupră-le, iară ei au trăit fericiţi pînă la adînci bătrîneţi în pîntecul lui primitor *hotel patru stele*, şi de n-au pierit cumva digeraţi maceraţi *consumaţi* de sucurile gastrice pepsină *cocacolină*, atunci mai trăiesc şi astăzi în osmoză simbioză *nevroză* cu sărmana vietate, bătînd fericiţi (cu duhul) cîmpiile (a)elizee.

Dănuţ IVĂNESCU

SCĂRILE UCID PĂSĂRILE

Motto: "Oamenii sînt păsări
nemaiîntîlnite,
cu aripile crescute înlăuntru
care bat, plutind, planînd,
într-un aer mai curat, care e gîndul."
Nichita Stănescu - Lauda omului

- Mă, pentru prima dată am făcut-o, ca un meseriaş am dus-o la capăt, cum nici în vise n-am visat, şi acum parcă mi s-au înmuiat oasele, parcă s-au golit, în loc să mă simt ca un nou născut. Da-i bine. Uşurat mă simt şi mîndru. Atunci cum trebuie să fi fost, Doamne, cînd ai sfîrşit cerurile şi pămîntul şi ai luat o pauză?

Manole îşi retrase mîna de pe capul lui Eiffel, care încetase să se gudure pe lîngă picioarele sale, îşi suflă nasul cu degetele, şi le şterse de ţări, şi continuă dezinvolt dizertaţia despre esenţe:

- De muieri nu m-ating în noaptea asta. Nici vin nu gust. Asta-i noaptea reculegerii, între deasupra şi dedesubt. Mă culc pe acoperiş, peste toţi şi imediat sub El. Deşi Belizarie, fie-i ţărîna uşoară, zicea altceva: "Manole, Dumnezeu e înăuntru, nu-l mai căuta ca idiotul pe lîngă tine. Nu-şi murdăreşte el picioarele în troacă." Aşa zicea. Şi poate că avea dreptate, cine ştie, altfel nu isprăvea el Sfînta Sofia nici într-o mie de ani. Dar ce, eu sînt de lepădat? Nici vorbă. O să se ducă buhu . "Pe Argeş în jos, / Pe un mal frumos..." Cam aşa ceva. Da! Şi e doar prima pe care-o clădesc, cum spusei.

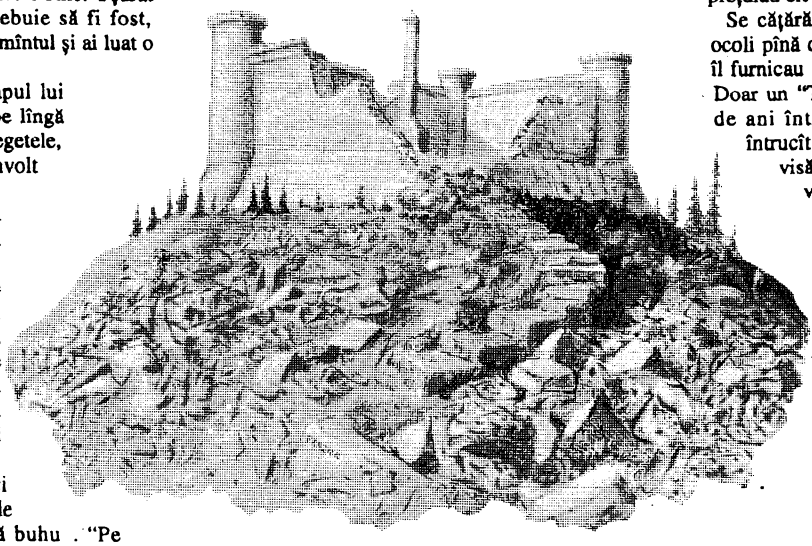

Îşi strînse şuba pe lîngă trupul firav, scuturat dintr-o dată de fiori, se ridică în picioare, se întinse cît era de lung şi păşi spre scară, fredonînd un cîntec de-al Theodorei Akritas, auzit prin cîrciumile Constantinopolelui:

"Şi coborînd pe încîlcitul drum,
Umbrele ne sînt mai mari decît sufletele."

Eiffel ciuli urechile, holbă ochii, scheună încetişor, dar nu se clinti de lîngă bușteanul pe care meditase Manole. Omul urcă scara şi ajunse pe acoperişul bisericii. Mirosea a măr copt şi a frunză putredă. Îşi lipi urechea de şindrilă. Ascultă, atent.

- Da, mai respiră încă. Şi-o să respire pînă la Apocalipsă! şopti. Bine că nu mai plînge.

Continuă apoi, mai tare:

- Dumnezeu e înăuntru, iubito, e cu tine!

Se ciuci pe margine şi-şi aprinse o ţigară.

- Fată bună, Ana! Frumoasă, credincioasă, harnică... Mai lipea ea cîteodată fasolea şi vorbea prea mult, dar deh, nu le poţi avea pe toate.

Nu se simţea deloc obosit, deşi în ultimele zile muncise cot la cot cu calfele şi zidarii. Multe visa şi multe putea. O ştia.

- Bisericî? Vă umplu de bisericî! De la o mare la alta o să mergeţi din biserică-n biserică!

Apoi, ridicînd ochii:

- O sută vrei, o sută-ţi fac! Una mai fainâ ca alta, mă auzi?

Privi mîndru stelele, de parcă el le aprinsese, aruncă ţigara în gol cu un bobîrnac şi se întinse pe spate. "O sută, mă!", mai murmură încă o dată înainte să adoarmă.

În vis i se arătă numaidecît Adriatica. De la temelia zidurilor pînă hăt, departe, cît putea cuprinde cu ochii, nu se zărea altceva decît apă, apă şi iar apă. Ştia că era Adriatica aşa, pur şi simplu, ca-n orice vis. Privi mai atent şi zări pe oglinda nesfîrşită umbra a două cruci alunecînd spre el. Ridică ochii spre cer şi, după ce se obişnui cu strălucirea soarelui, reuşi să distingă două siluete cu aripi. Pescăruşi? Oameni, nu pescăruşi. Unul mai bătrîn probabil, masiv, greoi, iar celălalt tînăr, zvelt, puternic. Tată şi fiu? Maestru şi discipol?

Nu reuşi să-şi lămurească problema pentru că, dintr-o dată, cel tînăr prinse a urca. Sus, tot mai sus. O veşnicie urcă. Timpul îşi ţinea şi el răsuflarea. Iar apoi, într-o singură clipă, o unică şi derizorie clipă, aripile i se desprinseră, stînga mai întîi, dreapta, şi trupul, lipsit de atributele Înălţării, se prăbuşi în valuri.

Manole se trezi năduşit şi cu gura cleioasă. Un semn să fi fost, o veste?

Se ridică în capu' oaselor, îşi frecă pleoapele cu podul palmelor. Scara nicăieri. Meşterii plecaseră pe la casele lor încă de cînd îşi luaseră plata. Oamenii stăpînirii la fel.

Scotoci o vreme împrejurimile cu privirea, sperînd să găsească pe cineva care să-l ajute. Pînă pe la prînz scotoci. Nici o şansă. Era singur-singurel.

- Frecangiilor! Să vă ia dracu' de nemernici! V-arată el Manole ce poate! strigă din toate puterile către dealuri şi păduri.

Eiffel îi răspunse de jos, lătrînd vesel şi agitîndu-şi coada.

Din fericire nu se despărţea niciodată de traista cu unelte. Pînă spre seară tăie, ciocăni, finisă. Soarele răspîndea ultimele raze cînd sfîrşi aripile de şindrilă. Strînse curelele şi deschise braţele. Umbra, enormă, se prelingea pe zid, se frînge la baza lui, pierzîndu-se în cele din urmă pe aleea pietruită. Închise ochii şi plonjă în gol.

Impactul cu pămîntul a fost destul de dur, dar beţia zborului îi adormise într-atît simţurile, încît o vreme nici nu băgă de seamă că nu se mai putea sprijini pe piciorul drept. Un preţ fără importanţă, în fond.

Jurămîntul şi-l respectă peste ani, dar nu din ambiţie, ci pentru că drumul pe care apucase n-avea întoarcere, iar el o ştia prea bine. După treizeci şi şase de luni isprăvi o a doua biserică, în Moldova, deşi lucrul începuse la fel de prost ca şi la prima. Noapte de noapte zidurile se năruiau, în ciuda tuturor tehnicilor folosite. Sîngele lipsea din mortar, iar cum el nu mai avea altceva de sacrificat decît propriul trup, îşi părăsi acolo, sub piatră, mîna stîngă. Pînă la urmă ţigările le putea răsuci şi cu cinci degete.

Pentru că din nou îşi petrecu ultima noapte pe acoperiş, iar scara dispăru în timpul somnului, deşi o ancorase temeinic, cu lanţuri, fu nevoit să-şi meşterească o altă pereche de aripi. Mult mai reuşite, aripile cele noi. Aproape zece minute plană, iar senzaţia zborului se dovedi infinit mai ameţitoare, ca o rupere de zăgazuri, ca o evadare.

Alţi trei ani se scurseră, iar istoria se repetă, în Serbia. Cărămizi care nu-şi păstrau locul, cealaltă mînă sacrificată, noaptea, dispariţia scării, zborul ca o părăsire a sinelui.

La Kiev îi îndrumă doar pe meşteri, pentru că uneltele nu le mai putea mînui. Sfaturile lui însă preţuiau cît o sută de mîini.

Se căţără cu greu pe acoperiş, iar somnul îl ocoli pînă după miezul nopţii. Cioturile mîinilor îl furnicau şi o durere surdă îi zvîcnea în umeri. Doar un "Tatăl nostru", rostit din suflet, cum de ani întregi n-o mai făcuse, îi mai alină întrucîtva suferinţa şi reuşi să adoarmă. Nu visă nimic sau cel puţin nu-şi aminti să fi visat ceva. Pînă şi Ana îi dădu pace.

Răsăritul îl găsi palid şi tremurînd din toate mădularele, deşi o pereche de aripi, cum poate numai îngerii mai poartă, îi învelea trupul. Sări în picioare (speriat? fericit? nerăbdător?) se dezechilibră şi căzu pe burtă, izbindu-se cu fruntea de traista cu unelte, pe care continua să o poarte pretutindeni, ca pe un talisman poate, sau ca pe un paşaport.

Foamea începuse să-l chinuie. În fond se împlinea o zi de cînd nu mai îmbucase nimic. Încă de la prînz îl alungase pe Ertegun, dorind să-şi îndeplinească ritualul de unul singur, ca şi în celelalte dăţi.

Încercă din nou să se ridice, cu atenţie, ajutîndu-se de aripi. Reuşi într-un tîrziu, lac de sudoare şi cu inima zvîcnindu-i în urechi.

După ce se mai linişti, scotoci împrejurimile cu privirea. Din obişnuinţă poate, sau din curiozitate. Lumea arăta la fel, chiar dacă el îşi schimbase înfăţişarea.

Simţi că picioarele-l lăsau, nedeprinse cu greutatea suplimentară, răsărită peste noapte. Se aşeză cu grijă pe coama acoperişului. Şi atunci zări scara. Era acolo unde o lăsase seara.

Aşa să se fi întîmplat oare de fiecare dată? Întrebare fără sens.

Se lăsă să alunece pe pantă pînă la poalele acoperişului. Da, era acolo, cu ultima treaptă nou-nouţă. Ertegun o schimbase, cu două zile în urmă.

Trase adînc aer în piept, se tîrî cîţiva paşi spre coamă şi spre dreapta, apoi pipăi cu picioarele, pînă simţi scara. Începu să coboare, o treaptă, două, trei, patru, cinci. Obosi. Făcu o pauză.

Picături de sudoare rece, amestecate cu sîngele care-i curgea din rana de la frunte, îi intrau în ochi. Cobora pe pipăitelea, ca un orbete.

Încă cinci trepte, încă un răgaz. Şi încă cinci. Şi încă de cinci ori cîte cinci. De mult ar fi trebuit să atingă pămîntul, asta era clar. Se răsuci încet-încet, pivotînd pe piciorul drept, pînă ajunse cu spatele la scară. Nu vedea nimic, orbit de sudoare şi sînge. Încercă să-şi şteargă faţa, uitînd că nu mai avea mîini. Gestul fu însă prea brusc şi aripa prinse aer. Simţi cum se apleca uşor spre înainte, atît de uşor încît avu timp să-şi evalueze şansele de a scăpa. Se răsuci încercînd să ajungă din nou cu faţa spre scară, dar se încurcă în aripi şi căderea continuă. Aproape că-şi auzi oasele gîtului frîngîndu-se, cînd se izbi cu capul de pămînt. Picioarele se sprijineau încă de scară. Trei trepte ar mai fi avut de coborît. Ultimele trei trepte.

Miresme de măr copt şi frunză putredă pluteau în aer.

Jurnalul S.F.

DON SIMON

PSYCHO VISIONS

Motto: *„Chiar acela care nu regretă dispariţia iluziilor religioase în lumea civilizată modernă va conveni că, atîta timp cît aceste iluzii erau destul de puternice, ele constituiau, pentru cei care trăiau sub dominaţia lor, cea mai bună protecţie împotriva nevrozelor."*
Sigmund Freud

Cînd eram mic visam să am un tată. Umblam pe străzi şi mă uitam la oameni. Căutam. Dar nici unul nu mi-a plăcut, fiindcă toţi rîdeau de mine cînd le spuneam ce vreau. Aşa am învăţat să urăsc.

Mai tîrziu am încercat să-mi fac singur unul, dar nu am avut destule mijloace.

Am încercat şi pe cale naturală, însă nu mi-a trebuit mult timp ca să-mi dau seama că era o iluzie falsă.

"Ştii, îmi spunea Dona, dacă voi ajunge vreodată să nasc, atunci voi face un copil şi nicidecum un părinte."

Avea dreptate şi abia atunci mi-am dat seama în ce prostie monumentală am putut să cred. Am rîs amîndoi. Era într-una din nenumăratele nopţi cînd ceaţa înfofolea Londra ca pe un copil prost, iar Tamisa îşi tîra otrava pe sub fereastra mansardei.

Pe Dona am iubit-o ca un nebun. Era o fetiţă cu un ten cam bolnăvicios, însă avea nişte ochi albaştri grozavi, nasul cîrn şi părul roşu ca focul. Îmi plăcea s-o văd dormind şi să-i mîngîi părul revărsat peste perne.

Am cunoscut-o în East End, într-un prăpădit de gang, unde un peşte portorican îi dădea cu picioarele în burtă.

Aveam şapte ani cînd am ucis întîia oară. Portoricanul era cu spatele la mine, avea doi metri cubi şi m-a alergat cîteva zeci de yarzi pînă să-şi dea duhul cu cuţitul meu între omoplaţi.

Practic, pe Dona am cules-o din stradă.

Noaptea portoricanul venea cu o drujbă şi-mi tăia picioarele, iar norocul meu era că trăiam un vis, nu o realitate, că nici nu mă puteam mişca de groază. Dona, care ştia de coşmar, mă mîngîia şi mă dezmeticea din bezna subconştientului cu cuvinte blînde.

"Caută şi nu te mai gîndi la el", îmi spunea seara. "Într-o zi o să-ţi pleznească inima."

Dar, chiar dacă mă gîndeam sau nu, el venea şi mă chinuia. Mai vine şi acum cîteodată, dar din ce în ce mai rar. Probabil s-a plictisit.

Dona a murit chiar în ziua cînd a împlinit opt ani. A ucis-o Harald Dinte Albastru, vikingul, care se credea prinţul Scaniei şi era un homosexual notoriu. El era duşmanul meu de moarte şi m-a curtat încă de cînd aveam patru ani, însă l-am refuzat categoric şi de atunci umbla să se răzbune. Era un libidinos.

**

La zece ani am început să-l construiesc pe tata.

Am cumpărat o clonă de la un smuggler, m-am dus cu ea la Compania Substitute şi le-am explicat ce doream.

Mi l-au livrat în două zile. Era aşa cum dorisem.

L-am învăţat să meargă şi să mănînce singur, iar două luni mai tîrziu, l-am racordat la MODEM şi i-am activat implantul lingvistic.

Seara vorbeam cu el. Ştia şi să rîdă.

"Eşti mulţumit ?" l-am întrebat odată.

Am vrut să mă uit în ochii lui, însă nu ştiam unde îi avea în ziua aceea.

"Am să fiu cînd îmi vei scoate cablurile. Aş vrea să fiu independent. M-am săturat să stau ţeapăn."

A fost cît se poate de sincer. Avea o notă de tristeţe foarte profundă în glas.

A doua zi mi-a cerut maceta cu care tăiam nucile de cocos.

"Ce vrei să faci cu ea ?"

"S-o ascut. Mă plictisesc, ce vrei?"

I-am dat-o. Mi-a făcut-o ca nouă.

Cînd lipseam de acasă, stătea cu Puccini, crocodilul. Îl chema, iar uriaşul ieşea din bazin şi se aşeza lîngă picioarele bătrînului.

**

Pe vremea aia Moise umbla prin Soho şi spunea oricui avea timp să-l asculte că Dumnezeu este unic şi atotefăuritor şi că el Îl slujeşte. Sigur, nu avea prea mulţi ascultători. Cei care nu aveau ce face preferau să vadă schimbarea gărzii la Palat, însă Moise era un tip tenace. A intrat în reţeaua INTERNET şi a anunţat că va primi porunci de la Dumnezeu, chiar în ziua Crăciunului, la stîncile de la Stonehenge.

O grămadă de oameni au mers acolo. Am mers şi eu, fascinat de această anomalie socială şi am văzut cu ochii mei cum deasupra Stonehenge-ului s-a format o nebulozitate noroasă, foarte asemănătoare cu o pîlnie, din care au ţîşnit fulgere, iar apoi, cînd s-a oprit vîntul, Moise arăta ca un adevărat sfînt. Avea o aură deasupra capului, iar veşmintele de in străluceau ca şi cînd ar fi fost făcute din strasuri. În mîini ţinea nişte table din piatră în care fulgerele săpaseră poruncile divine.

Aşa a luat fiinţă Mişcarea Neintegrării Sociale.

Mare parte din oamenii de acolo l-au rugat să-i primească în peregrinajul lui şi să-i înveţe litera fundamentală a vieţii. Pe unii i-a primit, pe alţii nu.

O săptămînă am stat acolo. Moise asculta confesiunile fiecăruia şi pe urmă se hotăra pe cine admite lîngă el.

M-am dus şi eu să îl văd mai de aproape. Nu ştiu ce era cu mine, nu ştiu ce putere avea asupra mea omul acela, însă îmi doream sincer să îl însoţesc. Aveam la mine o Biblie veche împrumutată de la sir Arthur Conan Doyle.

"Moise, Doamne, nu ştiu cum să mă exprim. Vreau şi eu să fiu în anturajul tău."

"Nu, băiatule, nu se poate."

"De ce ?" l-am întrebat năucit.

"Pentru că ai jeg sub unghii", a mormăit acid.

Aşa mi-a spus, însă adevăratul motiv, cred eu, era că Moise ştia de crima mea. El ştia totul, toţi o spuneau.

M-am întors acasă foarte dezamăgit şi, ca şi cînd asta n-ar fi fost suficient, l-am găsit pe Puccini cu maxilarele spintecate pînă aproape de picioarele din faţă, cu ochii scoşi şi coada tăiată.

Tata dispăruse.

**

Aerul metropolei nu a fost niciodată mai bun.

În urmă cu mulţi ani am început să mă gîndesc că Londra era antecamera în care oamenii greşesc ca să înveţe, că iadul nu poate exista pentru că pur şi simplu nu putea fi mai rău decît ceea ce vedeam în jurul meu, cum spuneam, antecamera unde trebuia să-mi port crucea spre Golgota eliberării, spre camera de zi a Edenului. Şi aşa mi se părea că se justifică existenţa mea. După aia am uitat această filozofie de doi bani.

**

Pe Gerula l-am cunoscut întîmplător. Fugeam pe o stradă îngustă, cu Harald Dinte Albastru pe urmele mele, mare şi roşu ca focul în obraji, cu barba în vînt şi cu ochii holbaţi de hormonii stîrniţi, „te violez !", „te violez !" urla în urma mea şi îmi era o frică de înnebuneam.

Gerula i-a pus piedică şi l-a trîntit cît era de lat. A vrut să-i tragă un şut între picioare, însă vikingul a dispărut ca şi cînd n-ar fi fost. Nu ştiam ce tehnologie folosea, că dacă aş fi ştiut-o de cînd m-am născut, n-aş fi pierdut-o

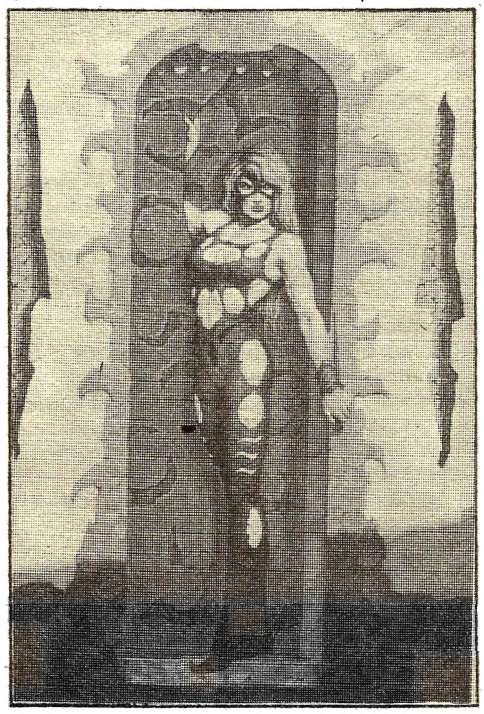

niciodată pe Dona sau pe tata.

Gerula era blond, uriaş, cu maxilarele pătrate, cu ochii ca două brice şi avea boala să mîzgălească zidurile. Chiar în ziua aceea, sub ochii mei, a scris:

Desi masturbarea pare un delict federal este totusi o forma de protest

Mai mereu se făceau razii în zonă. Veneau poliţiştii, dădeau cu bulanele, însă nimeni nu-l turna pe Gerula, pentru că toţi îl iubeau.

I-am povestit într-o seară despre tata.

"Cum îl cheamă pe tac'tu ?"

"Peter O'Toole."

"A ! Nu e ăla din CALIGULA ?"

"Ce caligulă ?"

Mi-a cerut să-i spun cum arăta şi apoi mi-a spus că sigur era ăla pe care îl ştia el.

"Ştii unde este ?!" l-am întrebat gîtuit de emoţie.

"Ştiu, dar acolo unde este el nu poţi să ajungi."

"Unde e ?"

"La Palat. Este amantul reginei Victoria."

**

Moise a stîrnit un fenomen social aparte. Toţi analiştii au spus-o la vremea respectivă.

De la evenimentul de la Stonehenge, în jurul lui "orbitau" cel puţin zece mii de bărbaţi şi femei.

Federalii, cu frica unei potenţiale mişcări revendicative, au început să-l trateze ca pe un şarlatan pe toate canalele informaţionale. Au lăsat să se înţeleagă că programul Moise nu se mai preta la estetica echilibrului şi că îl vor scoate de pe piaţă, iar drept credincioşii să nu intre în panică pentru că urma să iasă pe piaţă "produsul Jessus", care urma să fie mult mai elaborat.

Le-a fost greu să îl înlăture şi, mai ales, să îl smulgă de sub protecţia discipolilor, însă au reuşit într-o noapte, i-au spălat creierul şi l-au legat în lanţuri lîngă Big Ben, iar, deasupra, un neon şerpesc anunţa:

Răpus de iluzia gloriei nu vă încredeţi în şarlatani

L-am văzut şi eu într-o seară, cînd mă plimbam cu Gerula, iar prietenul meu s-a aplecat deasupra lui şi l-a sărutat pe frunte.

"Dreptatea este doar o iluzie", mi-a spus.

**

Ascultam Gershwin. Forma mea de protest. Oricum, era un curaj să-l asculţi în buricul Londrei.

"Rhapsody in blue" şi holograma Donei, o compilaţie care întotdeauna îmi aducea liniştea şi-mi zăpăcea instinctele criminale.

M-am aruncat odată în Tamisa. Apa era cleioasă, galbenă şi foarte rece. Aşa mi-a venit.

Holoblockul

(aşa se numea tehnologia utilizată de viking, am aflat)

şi-a deschis pîntecul chiar pe mal şi Harald Dinte Albastru s-a rostogolit în iarbă, cu un satîr uriaş în mîini.

"Alja kludenarde jvas lotle !" a urlat.

În barbă mai avea clăbucii berii, iar pe cap purta un coif cu coarne din argint.

M-am prefăcut că mă înec şi a intrat în apă pînă la brîu ca să mă tragă la mal. M-a întins cu spatele în noroi şi, cînd s-a aplecat deasupra mea, i-am tras un glonte chiar între ochi.

Avea o privire atît de uluită cînd s-a prăbuşit încît m-a umflat rîsul, însă eram şi cumplit de înfricoşat şi, poate, rîsul a ieşit şi din frică.

I-am luat coiful şi l-am agăţat de un lanţ, acasă.

În seara aia mi-am pus din nou Gershwin şi m-am uitat la holograma Donei.

"Te-am răzbunat", i-am spus, însă ea m-a privit cu ochii goi, cu acei ochi cu care o găsisem moartă în ziua cînd împlinise opt ani.

Aerul Londrei era la fel de infect. Aşa era tot timpul.

**

Pe tata l-am găsit într-o dimineaţă chiar în uşa imobilului în care locuiesc. Era gol, vînăt şi avea ochii ieşiţi din orbite.

L-am cărat cu greu în casă, l-am spălat, l-am învelit cu un cearceaf alb şi l-am aşezat pe pat. Mai tîrziu a venit Gerula, a aşteptat pios şi palid lîngă pat şi a mormăit nişte cuvinte pe care nu le-am înţeles. Apoi a dat la o parte cearceaful şi mi-a arătat că tata avea pe piept nişte inflorescenţe brune care aduceau foarte bine cu crinii.

"Semnele regale", mi-a explicat. "El a fost, aşa cum am spus."

Ne-am îmbătat amîndoi, am deschis ţeasta tatei, i-am scos implantul şi l-am branşat la PROSPECTOR. Aşa am văzut-o întîia oară pe regină: goală şi cu pieile atîmînde, nu ştiu de ce am avut impresia că mă uit la o cămilă jupuită.

"Aş vrea s-o omor într-o zi, asta aş vrea să fac."

"Parcă numai tu."

În seara aia Gerula a scris pe peretele dinspre Tamisa:

Trăim în iad.

Spre dimineaţă m-a ajutat să-l arunc pe tata în incinerator.

**

Sir Arthur Conan Doyle scria pînă noaptea tîrziu.

Uneori, cînd vedeam lumină la fereastra lui, urcam să îl salut, iar el mă primea înăuntru şi îşi aprindea pipa.

Îmi plăcea să discut cu el despre subiectul la care lucra.

"De ce nu vă scrieţi romanul direct în INTERNET ?"

"Prefer s-o fac într-un mod cît se poate de clasic. Noi, aristocraţii, avem vederi mai conservatoare. Prefer să-l scriu cu creionul şi să-l tipăresc în ediţie princeps. Ce este greu de înţeles în asta ?"

"Aţi avea o mai mare difuzare."

"Nu mă interesează. Ştii bine că nu din asta trăiesc."

Aşa începeam. Pe urmă îl întrebam ce mai fac Sherlock şi Watson, iar lui i se aprindeau ochii şi îmi povestea cum i-a pus pe urmele lui Jack Spintecătorul şi cum are de gînd să continue.

"Ce-aţi spune, maestre, ca Jack s-o omoare pe regină ?"

A rămas pe gînduri.

"E o idee trăznită. Da, da, nu e rea. Bravo, puştiule !"

Şi se apuca de scris, uitînd de mine.

Mă duceam la bibliotecă, luam o carte, o notam în opis, alături de numele meu şi ieşeam închizînd încet uşa.

**

Pînă să împlinesc doisprezece ani, asupra reginei au fost zeci de atentate, toate eşuate lamentabil, însă eu nu vroiam să greşesc.

Mi-am imaginat în diferite chipuri moartea ei, însă cea mai realizabilă mi-a sugerat-o Gerula.

"Mă, regina îşi recrutează amanţii prin INTERNET. Un anunţ de genul: "CASA REGALĂ CAUTĂ INIŢIAT ÎN ARTA MANIERELOR ORIENTALE" ar trebui să te pună în mişcare.

Am rîs.

"Cum crezi tu că mă voi culca cu o femeie de peste o sută de ani?"

"Nici nu e nevoie. O dezbraci, îi bagi un calup de explozibil între picioare şi o lecuieşti definitiv. Ce zici ?"

Era nebun Gerula. L-am pierdut şi pe el într-o iamă. A murit ca prostul. S-a îmbătat şi a adormit

(definitiv)

lîngă un tomberon cu gunoi. L-au găsit dimineaţa, îngheţat tun.

Ideea lui am enunţat-o în faţa maestrului Doyle şi a fost atît de fericit, încît m-a sărutat pe obraji.

**

La o săptămînă după ce a murit Gerula, "a fost lansat pe piaţă produsul Jessus." De atunci, timp de cîteva zile, am visat noapte de noapte cum portoricanul venea să-mi taie picioarele cu drujba şi apoi mă arunca într-o groapă atît de adîncă, încît abia mai vedeam dreptunghiul decupat în cer. Luam în fiecare seară kronk, cîte o raţie mică, dar, vorba lui Gerula: "dacă iei puţin, mai încolo o s-o coclesti de tot, nu există puţin sau mult, nu, există doza şi atît, dacă o iei, ăla eşti". Dar aveam nevoie s-o iau. Pe atunci mă bîntuia şi Harald Dinte Albastru. Mă împingea într-un şanţ şi arunca pămînt peste mine.

Pe Jessus l-am cunoscut în ziua cînd regina îşi serba a o suta cincisprezecea aniversare, însă, ceea ce am uitat să vă spun, este faptul că şi el venea în visele mele şi mă întreba mereu dacă mă căiesc, aşa că atunci cînd l-am văzut în carne şi oase nu mi-a trebuit mult timp ca să-l recunosc. A venit direct către mine şi m-a întrebat:

"Te căieşti ?"

"Da, îmi pare rău, dar ceea ce trebuie să ştii, că poate nu ştii, este faptul că, dacă nu-ţi aperi fundul, atunci, în loc să crape duşmanul, crăpi tu."

"Fiule", mi-a zis blînd, felul tău de a vedea lucrurile este mult prea radical. Nu trebuie să ne urîm aproapele, nu..."

"Ştiu. Mi-a spus-o şi Moise."

"Moise a fost deschizătorul drumului meu. Poruncile Domnului au plecat prin gura lui, că voi le-aţi uitat."

"Şi totuşi nu mă pot abţine să n-o urăsc pe regină şi, îţi spun sincer, tare mi-ar place s-o pedepsesc."

"Acest drept nu-l are decît Dumnezeu."

"Atunci roagă-l pe Dumnezeu să-mi asculte rugămintea şi s-o pedepsească."

Am plecat de lîngă el înainte să îmi răspundă. Eram foarte furios. Discipolii lui, şi erau destui, se uitau uluiţi în urma mea."

La două zile regina Victoria s-a spînzurat. În noaptea aceea "produsul Jessus" mi-a apărut în vis şi mi-a spus:

"Dumnezeu ţi-a auzit ruga, deşi nici acum nu sînt lămurit cum a putut să o facă pentru un om atît de închis ca tine, dar, necunoscute sînt căile Lui. Ce zici, mă urmezi ?"

Nici măcar nu am putut să îi răspund. Kronkul alerga prin venele mele ca un supersonic şi eram atît de sătul de tot ceea ce mi se întîmpla, încît nu aveam altă dorinţă decît să mă transform în energie pură şi să fiu liber, în sfîrşit.

El a simţit ce vreau.

"E ca şi cum te-ai sinucide. Este un păcat imens în ochii Domnului."

Ce face Domnul pentru lumea asta ? - asta am vrut să îl întreb, însă el a plecat, însoţit de o mulţime de ciungi şi de drogaţi.

M-am branşat la INTERIMAR. Timp de optsprezece ani am dormit. M-a sculat într-o dimineaţă, sărutîndu-mă pe buze, un tip îmbrăcat ca în Evul Mediu, care şi-a cerut scuze, după aia, spunîndu-mi că el era Prinţul şi că, din cauză că era beat, m-a confundat cu Frumoasa din Pădurea Adormită şi că n-o să se mai întîmple.

M-am apropiat de fereastră. Eram foarte slăbit. Prinţul se spăla pe dinţi în baie.

Aerul Londrei era la fel de infect, însă, chiar lîngă Tower Bridge, în mare discordanţă, holograma "produsului Jessus" mă privea încruntată.

© Adrian Bănuţă

TOP 30 - LUNA OCTOMBRIE

1.COSTI GURGU - Coroziunea (JSF 98)
2. LIVIU RADU - Epitaf pentru Laura (JSF 99)
3. MIHAIL GRĂMESCU - Apocrifa după Maria (JSF 103)
4. PHLP K. DICK - Credinţa părinţilor noştri (JSF 116)
5. R. BLOCH - Omuleţii de lut (JSF 107)
6. SEBASTIAN A. CORN - Andrenergic (JSF 89-90)
7. OCTAVIA BUTLER - Copil de sînge (JSF 109)
8. OCTAVIA BUTLER - Sunetele vorbirii (JSF 120)
9. FLORIN PÎTEA - Shal Tan (CPSF 517-518)
10. LADISLAU DARADICI - Ospiciul (JSF 125)
11. COSTI GURGU - Povestea Cucyber (JSF 102)
12. ANA MARIA NEGRILĂ - Schimbarea la faţă (JSF 85)
13. COSTI GURGU - Respiraţia morţii (JSF 103)
14. DON SIMON - Antonia cu ochii arşi (JSF 118)
15. LIVIU SURUGIU - Adevărul despre Woopy (JSF 118)
16. COSTI GURGU - Coroziunea roz (New) (CPSF 525)
17. SEBASTIAN A. CORN & IONUŢ BĂNUŢĂ - Ragnarok (JSF 81-82)
18. DON SIMON - U-TV Man (JSF 75)
19. DON SIMON - Workers (JSF 66)
20. DON SIMON - Templul focului (JSF 124-125)
21. SEBASTIAN A. CORN - Parcurs de golf (JSF 126)
22. DON SIMON - Zidul (JSF 99)
23. ANA VERONICA MIRCEA - Paradisul bărbaţilor (JSF 110)
24. SEBSTIAN A. CORN - Farlal (JSF 67)
25. COSTI GURGU - Wops (CPSF 506)
26. AURELIUS BELEI - Alpha Boreallis (JSF 105)
27. GREG EGAN - MÎNGÎIEREA (JSF 122)
28. MICHAEL HĂULICĂ - Madia Mangalena (JSF 66)
29. COSTI GURGU - Robert (JSF 100)
30. LIVIU RADU - Spre Ierusalim (NEW) (JSF 132)

CLASAMENT (octombrie)

1. COSTI GURGU 1271
2. SEBASTIAN A. CORN 991
3. DON SIMON 863
4. LIVIU RADU 669
5. MIHAIL GRĂMESCU 647
6. ANA MARIA NEGRILĂ 314
7. FLORIN PÎTEA 306
8. LIVIU SURIGIU 271
9. ANA VERONICA MIRCEA 203
10. AURELIUS BELEI 196
11. LADISLAU DARDICI 183
12. MICHAEL HĂULICĂ 126
13. RADU PAVEL GHEO 85
14. ROBERT DAVID 72
15 DĂNUŢ IVĂNESCU 62
16. MONICA NICOLAU 55
17. DORU STOICA 49
18. NICOLAE TIŢA 42
19. CĂTĂLIN IONESCU 39
20. NICOLAE C. ARITON 36
21. MIHAI VICTOR STOICA 32
22. ALEXANDRU VĂRZARU 27
23. CRISTIAN LĂZĂRESCU 25
24. MIRCEA LIVIU GOGA 22
25. OVIDIU BUFNILĂ 19
26. ADRIAN TRIF 17
27. ADRIAN BĂNUŢĂ 14
28. ADRIAN PREDA (NEW) 14
29. DAN SOCIU13
30. MOCANU MATEI 12
31. RADU DRAGOŞ NEACŞU 10
32. POMPILIAN TOFILESCU 9
33. GABRIEL BRĂILĂ 9
34. SILVIU NICOLAE 9
35. OCTAVIAN MUSTAFA 8
36. ANDREI COJOCARU 6
37. PAUL IOAN 5
38. SORIN SIMION 4
39. DRAGOŞ PALADE 1

Luna aceasta avem un Top mai liniştit. Începînd ca întotdeauna cu „alienii", se poate observa că numărul lor s-a redus de la şase, la cinci, David Brin - „Sferele de cristal" părăsind topul după numai o lună, exact ca şi predecesorul său - Ray Bradbury. Greg Egan - „Mîngîierea" coboară încă un loc, urmînd încet, dar sigur, aceeaşi soartă. În rest, după cum v-am spus, plutim în ape mai liniştite, neputîndu-se observa vreo schimbare în evoluţia celorlalţi patru.
Dintre neaoşi, trebuie remarcat luna aceasta, în primul rînd, Costi Gurgu care se menţine cu „Coroziune" pe locul 1 (de cinci luni) şi care mai reuşeşte o performanţă cu care-l egalează astfel pe P. K. Dick, ei doi fiind singurii care au reuşit pătrunderea în TOP, direct pe locul 16. Mai sînt de remarcat, Ladislau Daradici - „Ospiciul", despre care vorbeam şi data trecută că e posibil ca luna aceasta să atingă totul primelor 10 locuri , ceea ce s-a şi întîmplat; şi Liviu Surugiu „Adevărul despre Woopy" (mai-30, iunie-22, iulie-15, aug.-19, sept.-15), care urcă iar cele patru locuri, visînd aceeaşi ţintă ca şi L. Daradici.
În rest, linişte şi pace!
În ce-l priveşte pe noii intraţi, aceştia sînt Costi Gurgu -„Coroziunea Roz" (16) şi Liviu Radu - „Spre Ierusalim" (30). Cît p-aci s-au aflat şi S.A.C. - „Carcase", U.K.Le Guin - „Cei care pleacă din Omelas", M. Grămescu - „Cîntecul Libelungilor", Liviu Radu - „Purtător de lumină", S.A.C. - „Naţiunea Da Vinci" şi Liviu Surugiu - „Mîinile lui Solomon". Luna asta, mai mulţi ca niciodată!
În Clasament se remarcă aceeaşi evoluţie liniştită, primele opt locuri rămînînd neschimbate, doar A. V. Mircea fentîndu-l pe Aurelius Belei căruia-i smulge locul 9. Un singur nou intrat de data asta - Adrian Preda, direct pe locul 28.
Vă mulţumesc tuturor celor care mi-aţi scris şi în special celor care au răspuns şi la concursul nostru. Ca o bizarerie - în timp ce data trecută dintre numeroşii posesori de răspunsuri bune, în urma tragerii la sorţi a fost desemnat cîştigător - Vîrtejanu Dragoş-Niculaie, luna aceasta, dintre numeroşii corespondenţi, numai dînsul a reuşit un răspuns complet. Îl felicităm pentru cele două manuscrise originale, cu autografe şi dedicaţie, unul al lui M. Grămescu; celălalt al lui S.A.C., în posesia cărora va intra imediat ce va lua legătura cu noi, la redacţia JSF, marţi - orele 16-22, sau miercuri - orele 16-19.
În continuare doresc să fac un anunţ din partea domnului Grămescu: toţi participanţii la concursul TOP 30 - Mihail Grămescu, sînt invitaţi duminică la cenaclul Solaris, din Casa Studenţilor de lîngă Operă.
Răspunsul corect era: Textele din TOP 30, din ianuarie pînă acum, ale lui M. Grămescu au fost - *„Apocrifa după Maria", „Şoricica", „Mirosul fricii" şi „Sacrificiul nunţii la Quetzali".* Iar texte apărute în JSF anul acesta sînt: *„Apocrifa după Maria", „Şoricica", „Pelerina", „Moara lui Hans", „Lada".*
În cadrul rubricii „Vitrina cu iluzii": *„Biserica, SF-ul şi Statul democrat", „Reîntoarcerea pe piaţa română a SF-ului",* recenziile romanelor *„Proscrişii" şi „Sabia lui Skryling", „O distopie americană hippie din epoca «vînătorii de vrăjitoare»"*
Alte articole: *„Cum şi cînd devii scriitor", „Scrisoare către cititorii mei", „Bestiar de animale inteligente", „Fandom postdecembrist" (JSF 106), „Lithiul galactic şi supernovele", „Fandom postdecembrist" (JSF 112), „Protecţia creaţiei artistice conciliere de redacţie", „Pozitronic", „Atomii pot fi prinşi în capcane de lumină", „Lălăială la Focşani aprilie '95", „Chatra (Roata Ţigănească) de la Craiova", „Zilele Sigma '95", „SF-ul şi elita", „O alergătură prin Europa"*
Pentru următoarea ediţie a concursului, premiul va consta într-un manuscris original cu autograf şi dedicaţie, aparţinînd lui Don Simon. Iar întrebările sînt: Ce texte a avut Don Simon în TOP 30 din ianuarie pînă în septembrie şi ce evoluţie au avut, şi care a fost prima proză de Don Simon în JSF, anul acesta?
CONCLUZIE: Primesc pe adresa JSF topurile voastre (15-20 locuri) pentru luna octombrie, cu texte de autori români din 1994 şi de autori români şi străini din 1995 (inclusiv luna octombrie), din orice publicaţie SF (remarc cu o bucurie din ce în ce mai mare cum aria selectării lucrărilor se măreşte. Felicitări!). Pentru JSF selectaţi texte inclusiv din numerele 137, 138, 139, 140.

MACISTE

Erată: Nuvela „CASA" publicată în JSF 143 aparţine scriitorului Mircea Liviu Goga.

BOOKSHOP

Noutăţi HORROR în America

SHADOWS OF FEAR

(Umbrele fricii), editor David G. Hartwell, vol. 1, Tor Books, New York, 1994, 468 pg.

Doctor în literatura comparată, cunoscutul critic David G. Hartwell este autorul studiului *Age of Wonders* şi a antologiei *The Dark Descent (Tor Books, 1987)* pentru care a primit *World Fantasy Award.* Antologia la care ne referim acum, continuă reevaluarea literaturii horror începută în *The Dark Descent* şi axată în special pe evoluţia nuvelei, considerată ca forma cea mai propice de expresie a horror-ului secolului nostru. Introducerea antologiei (de fapt un mic studiu critic) este împărţită în patru capitole: *Repere; Tranzacţia sublimă; Categorie, gen, mod; Forme scurte.* Se accentuează ideea că în cea mai mare parte a secolului nostru, horror-ul a fost considerat un gen literar popular, fiind respins de cititorii şi criticii „serioşi". Se trece în revistă evoluţia principalelor reviste de profil (*Weird Tales, Astounding Stories, Unknown)* şi se remarcă faptul că deşi multe opere de referinţă ale genului au fost create de scriitoare, ele sînt cel mai adesea marginalizate. David Hartwell încearcă să repare această greşeală incluzînd în prezentul volum trei autoare: Daphne Du Maurier, creatoarea *Păsărilor* lui Hitchcock (*Don't Look Now*), Madeleine Yale Wynne (*The Little Room*)şi Harriet Prescott Spofford (*The Moonstone Mass*). În rest acest prim volum al antologiei mai cuprinde o serie de scriitori din vechea dar şi noua generaţie: Arthur Machen (*The Great God Pan*), Howard P. Lovecraft (*At the Mountains of Madness*), Jean Ray - pseudonimul lui Raymundus Joannes Maria De Kremer (*The Shadowy Street*), Robert A. Heinlein (*They*), Robert Silverberg (*Passengers*) şi Peter Straub (*Blue Rose*). Textele au fost selectate cu grijă pentru ca cititorii să-şi facă o impresie cît mai completă despre valoarea literară pe care se bazează reputaţia autorilor respectivi. O antologie de excepţie care ne dovedeşte încă o dată farmecul irezistibil al textelor horror bine şi inteligent scrise.

FLORIN MIRCEA TUDOR

TELEX INTERN

CONCURS NEMIRA

16 ianuarie 1995 a fost prima zi de concurs. Care nu se mai termină, slavă domnului, deşi m-a ajuns şi pe mine oboseala. Fizică.

Antena Bucureştilor este în primul rînd un post de radio utilitar. Şi tot în primul rînd, face concurenţă acerbă celorlalte posturi de radio, la care se gîndeşte cu dragoste sistematică. Unul dintre sponsorii de referinţă (preferinţă?) se numeşte liric „EDITURA NEMIRA" asta vă spun ca să fac o legătură seacă, dar solidă, cu concursul cu pricina.

365 de zile pe an. Sună a lozincă, (chiar este) dar ăsta-i adevărul. Între 11.30 şi 12.00. Juma' de oră de întrebări năucitoare - pentru punătorul de întrebări şi de răspunsuri rapide, corecte (mult prea rapide, chiar dacă nu corecte) venite de la ascultătoru'.

Nu există hîrtiuţă, depeşă, articol, povestire, roman, revistă apărută sub semnul Nemirei la care să nu se facă referinţă în intervalul de concurs. Dacă cei care sună nu cunosc răspunsurile, întrebările virează spre alte domenii, de exemplu barba lui Postolache sau cîrlionţii lui Gabriel Peşa. Răspunzi la o-ntrebare, cîştigi o carte. Indubitabil. Răspunzi la douăşcinci, intri-n Clubul Nemiriştilor de la Antena Bucureştilor şi vii în fiecare sîmbătă la Facultatea de Litere, unde te simţi bine că eşti membru în Club. Răspunzi la mai mult de 25 de întrebări - devii bătător la ochi şi eşti invitat galeş să te liniştească.

70,4 Mhz bandă est şi 98,3 Mhz bandă vest, în fiecare zi cîştigi cărţi, te simţi bine, iar pe mine mă sleieşte oboseala. Fizică. Psihicul e oricum ceva de ne-nţeles.

Răzvan URSULEANU

SOLARIS

- ULTRAVIOLET - FLOARE ALBASTRĂ

Cenaclul studenţesc de literatură, artă şi S.F. „Solaris" invită în fiecare duminică, la orele 11.00 a.m., la sediul din calea Plevnei (în spatele Operei), pe toţi creatorii şi iubitorii de beletristică, poezie, teatru, muzică, artă plastică, film şi S.F. Nucleul constituit are afinităţi romantice. Ultima şedinţă a fost un *maraton* de 13 povestiri citite în 5 ore, în vederea strîngerii de texte pentru primul număr al revistei ULTRAVIOLET cu care cenaclul şi-a propus să participe la zilele HELION.

De ce ULTRAVIOLET? Fiindcă n-are coloratură în spectrul vizibil, are implicaţii în domeniul artei cît şi al ştiinţelor exacte, şi pentru a putea fuziona, astfel, cu a treia componentă a cenaclului - formaţia de muzică progresivă FLOARE ALBASTRĂ. Membrii acestei formaţii vor participa, alături de cîţiva poeţi, la şedinţa din 12 noiembrie, care va căpăta astfel un aspect festiv (cenaclul împlineşte o lună de la înfiinţare).

Pe 30 octombrie, emisiunea lui Alin Gălăţescu de la radio „Tinerama", „S.F. World", a fost dedicată prezentării SOLARIS-ului, invitaţi fiind Mihail Grămescu şi cei doi preşedinţi (Anca Amuzescu şi Traian Bădulesc).

TRAIAN BĂDULESCU

CASA DE CULTURĂ STUDENŢEASCĂ IAŞI

IN MEMORIAM: DAN MERIŞCA

În perioada 17-19 Noiembrie, ac, va avea loc la Iaşi manifestarea *„In memoriam Dan Merişca"*.

Pînă la data de 10 -XI- ac, confirmaseră participarea următorii scriitori şi animatori: Dănuţ Ungureanu, Mihail Grămescu, C. T. Popescu, Răzvan Haritonovici, Victor Martin, Viorel Pîrligras, Matei Donea, Dan Popescu, Oana Durican, Aurel Ifteni, Mircea Naidin, Steliana Grama, M. D. Pavelescu, Dan Vană, Victor Michituş.

Juriul concursului de literatură: M. Grămescu, Lucian Merişca, Doru Pruteanu. Secretarul juriului - Andrei Cojocaru

Juriul concursului de grafică: Radu Gavrilescu, Radu Negru, Grig Bejenaru. Secretarul juriului -Marius Constantin

A apărut numărul 5 al revistei „NAUTILUS", editată de Nemira. Din cuprins:

- „Suflet, nemurire şi zei la Zelazny" & „Perenitatea lui Merritt" de Liviu RADU;
- Roger Zelazny: *„Monstrul şi fecioara"*;
- T.E.D. Klein: *„Un om al renaşterii"*;
- Robert Sheckley: *„În jos, pe tubul digestiv"*;
- George C. Johnson: *„Nimeni nu scapă de moarte"*;
- J.P. Brouillaud: *„Planeta insuportabilă"*;
- „Motonauţii - Un experiment ratat" & „Cyberspaţiul" de Vlad T. Popescu;
- Florin Pîtea: *„Relief"*;
- Sebastian A. Corn: *„David Mirror"*;

În nr. 6 al Nautilusului veţi putea citi:

Robert A. Heinlein - *„Nici o îndoială"*;
Arthur C. Clarke - *„Duşmanul uitat"*;
Isaac Asimov - *„Imn de luptă"*;
G. H. Smith - *„Du-mă la conducătorul vostru"*.

Am primit la redacţie nr 6/sep '95 al fanzinului Vladimir Colin's Newsletter, editat de Matei Donea. Fanzinul, integral în limba engleză, cuprinde proze de Matei Donea şi Andrei Valachi.

Din surse (ne)oficiale am aflat că editura Sedona a înregistrat pînă în prezent pierderi de aproximativ 9 milioane ca urmare a tipăririi revistei Helion. Îi informăm pe această cale că le suntem alături cu sufletul, iar pe cititorii noştrii îi rugăm să cumpere *„Helionul"* pînă nu dă faliment.

În perioada 24-26 Noiembrie, ac, va avea loc la Timişoara ***„Seslunea Helion"***.

Relaţii suplimentare la tel.056/184777
Laurenţiu Turcu.